2026/2498

16.11.2026.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/2498

od 5. studenog 2026.

o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu konverzije cijene ugljika plaćene u trećoj zemlji u odgovarajuće smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati, dokaza o plaćanju te cijene ugljika, kvalifikacija neovisne osobe i uvjeta za utvrđivanje njezine neovisnosti i kvalifikacija

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama ([1]), a posebno njezin članak 9. stavak 5.,

budući da:

(1) Uredbom (EU) 2023/956 predviđa se da ovlašteni CBAM deklarant može zatražiti smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati u skladu s cijenom ugljika koja je stvarno plaćena u trećoj zemlji za deklarirane ugrađene emisije kako bi se osiguralo da se cijena ugljika ne plaća dvaput za iste emisije.

(2) Tijekom prijelaznog razdoblja od 1. listopada 2023. do 31. prosinca 2025. uvoznici ili neizravni carinski zastupnici trebali su izvješćivati o svim cijenama ugljika koje je trebalo platiti za deklarirane ugrađene emisije, uključujući cijene ugljika koje je trebalo platiti za emisije ugrađene u relevantne prekursore. Osim vrijednih informacija prikupljenih u tom razdoblju, Komisija je prikupila i vrijedne informacije na temelju iskustva i informacija dionika, uključujući tijela trećih zemalja u kojima se primjenjuju pravila o određivanju cijena ugljika.

(3) U skladu sa svojim smjernicama za bolju izradu zakonodavstva Komisija je od 28. kolovoza do 25. rujna 2025. provela poziv na očitovanje kako bi prikupila doprinose dionika za oblikovanje pravila utvrđenih u ovom provedbenom aktu. Nacrt akta bio je objavljen radi dobivanja povratnih informacija od dionika od 13. svibnja 2026. do 10. lipnja 2026.

(4) U skladu s člankom 9. stavkom 4. Uredbe (EU) 2023/956 Komisija može za treće zemlje u kojima su uspostavljena pravila o određivanju cijene ugljika utvrditi i u CBAM registru učiniti dostupnima zadane cijene ugljika za te zemlje te objaviti metodologiju za njihov izračun. Komisija to čini na temelju najboljih dostupnih podataka iz pouzdanih, javno dostupnih informacija te informacija koje su dostavile te treće zemlje. Izvješćivanjem na temelju zadanih cijena ugljika koje je Komisija stavila na raspolaganje, kao alternativom izvješćivanju na temelju stvarno plaćene cijene ugljika na temelju dokaza koje je potvrdila neovisna osoba, troškovi usklađivanja za ovlaštene CBAM deklarante sveli bi se na najmanju moguću mjeru i izbjegli bi se svi troškovi usklađivanja za operatore iz trećih zemalja, čime bi se olakšao odbitak cijene ugljika.

(5) Budući da se izračun stvarno plaćene cijene ugljika temelji na izračunu ugrađenih emisija u robi i u skladu s promjenama uvedenima Uredbom (EU) 2025/2083 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), ovlašteni CBAM deklarant može zatražiti odbitak stvarno plaćene cijene ugljika samo na temelju dokaza koje je potvrdila neovisna osoba, ako

([1]) SL L 130, 16.5.2023., str. 52., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj.
([2]) Uredba (EU) 2025/2083 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. listopada 2025. o izmjeni Uredbe (EU) 2023/956 u pogledu pojednostavnjenja i jačanja mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (SL L, 2025/2083, 17.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj).

se ugrađene emisije utvrđuju na temelju stvarnih vrijednosti. Ako se ugrađene emisije utvrđuju na temelju stvarnih vrijednosti, ovlašteni CBAM deklaranti mogu odlučiti upotrijebiti i relevantnu zadanu cijenu ugljika. Ako se ugrađene emisije utvrđuju na temelju zadanih vrijednosti emisija, odbitak se može zatražiti samo na temelju relevantne zadane cijene ugljika koju je Komisija stavila na raspolaganje.

(6) U skladu s Uredbom (EU) 2023/956 cijenu ugljika trebalo bi platiti u okviru sustava smanjenja emisija ugljika, u obliku poreza, pristojbe ili naknade ili u obliku emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, izračunanu na temelju stakleničkih plinova obuhvaćenih takvom mjerom i ispuštenih pri proizvodnji robe. Porezi, pristojbe ili naknade za ugljik mogu se naplaćivati izravno na razini operatora ili neizravno na sadržaj ugljika u gorivu. Vrste sustava trgovanja emisijama mogle bi uključivati sustave koji se temelje na referentnim vrijednostima i kreditima. Komisija bi trebala pratiti razvoj novih mehanizama za određivanje cijena ugljika u trećim zemljama, kao i primjenu pravila o porezima na ugljik koji se temelje na gorivu, te prema potrebi prilagoditi ta pravila ako se pokaže da u dovoljnoj mjeri ne potiču industriju na upotrebu goriva s manjim emisijama ugljika.

(7) Kako bi se omogućio odbitak stvarno plaćene cijene ugljika i osigurao visok stupanj ujednačenosti u primjeni odbitka, ova bi Uredba trebala sadržavati popis primjenjivih mehanizama za određivanje cijena ugljika u trećim zemljama koji, na temelju trenutačno dostupnih informacija, ispunjavaju primjenjive definicije iz Uredbe (EU) 2023/956 i ove Uredbe. Kad je riječ o mehanizmima za određivanje cijene ugljika koji nisu uvršteni na popis, uključujući nove podnacionalne programe i mehanizme, neovisna osoba trebala bi procijeniti ispunjavaju li primjenjive definicije. Ako mehanizam ispunjava primjenjive definicije, neovisna osoba trebala bi ocijeniti dokaze koje je dostavio operator o stvarno plaćenoj cijeni ugljika.

(8) Komisija bi trebala svake godine preispitivati i prema potrebi ažurirati popis mehanizama za određivanje cijena ugljika kako bi se obuhvatio njihov što veći broj. Za potrebe ažuriranja popisa mehanizama za određivanje cijene ugljika Komisija može primati i obrađivati sve zahtjeve relevantnih jurisdikcija trećih zemalja u kojima se opisuju relevantne značajke mehanizma za određivanje cijene ugljika. Komisija može primati i zahtjeve nadležnih tijela, među ostalim na temelju savjetovanja između nadležnih tijela i ovlaštenih CBAM deklaranata, radi procjene mehanizma za određivanje cijene ugljika koji nije naveden u ovoj Uredbi. Komisija bi u svoju procjenu trebala uključiti one neuvrštene mehanizme za određivanje cijene ugljika koji se upotrebljavaju ili se namjeravaju upotrebljavati u zahtjevima za odbitak stvarno plaćene cijene ugljika. Kako bi se osigurao homogen i dosljedan odbitak stvarno plaćene cijene ugljika, Komisija bi trebala bez odgode obavijestiti nadležna tijela o rezultatima svoje procjene putem CBAM registra.

(9) Komisija i nadležna tijela trebali bi pratiti primjenu ove Uredbe i preispitivati zahtjeve za odbitak stvarno plaćene cijene ugljika u okviru svojeg preispitivanja CBAM deklaracije u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) 2023/956. Komisija bi trebala pomoći nadležnim tijelima u preispitivanju zahtjeva za odbitak stvarno plaćene cijene ugljika u trećoj zemlji, među ostalim prije nego što nadležno tijelo utvrdi da je deklarirani broj CBAM certifikata koje treba predati netočan. Komisija bi posebno trebala pomoći u procjeni novih mehanizama za određivanje cijena ugljika koji nisu navedeni u ovoj Uredbi. Nadalje, odgovarajuću pozornost trebalo bi posvetiti zahtjevima čiji su iznosi znatno veći od iznosa koji bi se ostvarili primjenom zadanih cijena ugljika koje je Komisija utvrdila u skladu s člankom 9. stavkom 4. Uredbe (EU) 2023/956.

(10) Komisija bi trebala surađivati s relevantnim trećim zemljama ili područjima kako bi procijenila mogućnost da Unija sklopi bilateralne sporazume, u skladu s člankom 2. stavkom 12. Uredbe (EU) 2023/956, kako bi se olakšala primjena ove Uredbe pojednostavnjenjem zahtjeva za odbitak plaćene cijene ugljika i jačanjem njihove pouzdanosti, među ostalim utvrđivanjem vrsta službenih dokumenata koji se mogu prihvatiti kao dokaz o stvarno plaćenoj cijeni ugljika.

(11) Kako bi se osiguralo da smanjenje broja CBAM certifikata odražava troškove ugljika koji su već nastali za deklariranu robu, pri izračunu tog smanjenja trebalo bi uzeti u obzir svaku cijenu plaćenu u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika za emisije ugrađene u robu, a ne bi trebalo uzeti u obzir cijene plaćene za emisije koje nisu povezane s ugrađenim emisijama deklarirane robe. Cijena ugljika može se odnositi na izravne emisije, neizravne emisije, ako je primjenjivo, i emisije prekursora ugrađene u deklariranu robu koje se mogu platiti u okviru različitih mehanizama za određivanje cijena ugljika u različitim jurisdikcijama u kojima se primjenjuju pravila o određivanju cijene ugljika.

(12) Kako bi se točno uzele u obzir emisije obuhvaćene područjem primjene CBAM-a za koje je već plaćena cijena ugljika, emisije na koje se primjenjuje cijena ugljika trebale bi se pripisati robi koju proizvodi postrojenje, u skladu s granicama sustava i procesima proizvodnje utvrđenima u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2025/2547 ([3]).

(13) Kako bi se osigurala istovjetnost cijene ugljika plaćene u trećoj zemlji i cijene ugljika plaćene u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama, samo bi cijene ugljika plaćene za specifične ugrađene emisije u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika u trećoj zemlji trebale dovesti do smanjenja broja CBAM certifikata koje treba predati, ako je taj sustav u obliku poreza, pristojbe ili naknade ili emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova koji je obvezujući i kojim se nameću obveze usklađenosti za sve operatore koji djeluju u relevantnim sektorima obuhvaćenima tim mehanizmom. Ciljana, transparentna i općenito primjenjiva izuzeća za mala postrojenja unutar određenog sektora, slična pragovima definiranima u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), ne bi trebala ugroziti to načelo. To bi načelo trebalo osigurati da se okolišni cilj mehanizma za određivanje cijena ugljika može uglavnom smatrati istovjetnim sustavu EU-a za trgovanje emisijama kad je riječ o poticanju dekarbonizacije u sektorima obuhvaćenima CBAM-om. Stvarno plaćena cijena ugljika u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika trebala bi nametnuti istu obvezu plaćanja za emisije nastale proizvodnjom sve robe u postrojenju, neovisno o njihovu odredištu. U skladu s tim načelom cijena ugljika plaćena samo za ugrađene emisije izvezene robe ne bi bila prihvatljiva za smanjenje obveze u okviru CBAM-a.

(14) Budući da se porez, pristojba ili naknada za ugljik mogu naplaćivati na temelju sadržaja ugljika u gorivu koje troši postrojenje, pri čemu se emisije koje iz toga proizlaze ispuštaju tijekom proizvodnje robe, primjereno je da deklarant može tražiti cijenu ugljika plaćenu za te emisije čak i ako tu cijenu nije izravno platio operator postrojenja. U takvim slučajevima stopa koja se primjenjuje na gorivo trebala bi biti u skladu s emisijskim faktorom goriva kako bi se osiguralo da stopa poreza, pristojbe ili naknade za ugljik odražava stvarne emisije nastale tim gorivom i da stoga cijena ugljika pripisana ugrađenim emisijama odražava te nastale stvarne emisije. Kako bi se osiguralo da se u plaćenoj cijeni ugljika uzimaju u obzir samo porezi, pristojbe ili naknade za ugljik koje su u skladu sa specifikacijama iz Uredbe (EU) 2023/956, dokazi bi trebali pokazati da se porez, pristojba ili stopa naknade za ugljik koji se primjenjuju u skladu sa zakonodavstvom treće zemlje izričito temelje na sadržaju ugljika u gorivu.

(15) Kako bi se osigurala istovjetnost s cijenom ugljika plaćenom u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama, krediti ili druge emisijske jedinice kupljeni u okviru sustava trgovanja emisijama koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima trebali bi se smatrati istovjetnima emisijskim jedinicama plaćenima u okviru sustava trgovanja emisijama.

(16) S obzirom na to da operatori mogu upotrebljavati različite mogućnosti usklađivanja u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika, dokazi o stvarno plaćenoj cijeni ugljika trebali bi obuhvaćati sve oblike mogućnosti usklađivanja koje su dopustila tijela trećih zemalja, uključujući plaćanje fiksne cijene koju su odredila ta tijela ili upotrebu ugljičnih kredita, na temelju ograničenja i uvjeta utvrđenih u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika.

([3]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/2547 od 10. prosinca 2025. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu metoda za izračun emisija ugrađenih u robu (SL L, 2025/2547, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2547/oj).

([4]) Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

(17) Ako se u okviru obveze plaćanja cijene ugljika omogućuje kupnja ugljičnih kredita usmjerenih na učinkovito smanjenje ili uklanjanje emisija stakleničkih plinova, primjereno je da bi deklarantu trebalo dopustiti da zatraži smanjenje na temelju dokaza o cijeni ugljika koja je stvarno plaćena za određene ugljične kredite upotrijebljene za ispunjavanje te obveze. To smanjenje trebalo bi se moći zatražiti neovisno o tome provode li se aktivnosti ublažavanja povezane s ugljičnim kreditom na domaćem tržištu ili izvan domaće jurisdikcije. Kako bi se u potpunosti priznalo da većina mehanizama za određivanje cijena ugljika omogućuje operatorima da dio svoje obveze ispune kupnjom ugljičnih kredita za domaće aktivnosti ublažavanja koji su izdani u skladu s normama odabranima na domaćoj razini, za dokaze o stvarnom plaćanju ne bi trebalo uvoditi dodatne kvalitativne ili kvantitativne kriterije. Kako bi se osiguralo da je zahtjev za smanjenje stvarno plaćene cijene za ugljične kredite u skladu s cijenom koja se inače može platiti u okviru glavne opcije usklađivanja u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika, cijena koja je stvarno plaćena za ugljične kredite u zahtjevu ne bi trebala premašivati cijenu ugljika u okviru glavnih načina ispunjavanja obveza prema mehanizmu za određivanje cijena ugljika, kao što su prosječna tržišna cijena u okviru sustava trgovanja emisijama ili primjenjiva stopa poreza na ugljik.

(18) Ako se u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika treće zemlje omogućuje korištenje ugljičnih kredita nastalih izvan domaće jurisdikcije, ti međunarodni ugljični krediti trebali bi ispunjavati standarde utvrđene Pariškim sporazumom. U tu bi svrhu trebalo uzeti u obzir samo cijenu ugljika plaćenu za kredite koji su, na temelju članka 6. stavka 2. ili članka 6. stavka 4. Pariškog sporazuma, odobreni i izdani kao međunarodno preneseni ishodi ublažavanja. Primjena tog kriterija trebala bi potaknuti razvoj kredita iz članka 6. i omogućiti osiguravanje kvalitete potrebno za osiguravanje okolišnog integriteta CBAM-a. Kako bi se proizvođače iz trećih zemalja potaknulo da smanje vlastite emisije razvojem i upotrebom najučinkovitijih tehnologija te kako bi se osiguralo da se većina mjera za dekarbonizaciju provodi na domaćoj razini, upotrebu takvih međunarodnih ugljičnih kredita za priznavanje cijene ugljika u okviru CBAM-a trebalo bi ograničiti. Utvrđivanjem tog ograničenja na najviše 10 % prijavljenih i potvrđenih emisija u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika u potpunosti će se uzeti u obzir postojeći mehanizmi za određivanje cijena ugljika kojima se operatorima omogućuje da dio obveze usklađenosti ispune međunarodnim ugljičnim kreditima.

(19) Trebalo bi uzeti u obzir rabat ili drugi oblik naknade kojim se djelotvorno smanjuje obveza plaćanja za emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika. Svaka mjera ili potpora dodijeljena na temelju parametra koji se upotrebljava za utvrđivanje obveze plaćanja cijene ugljika i kojim se stvarno smanjuje ta obveza trebala bi se smatrati naknadom u tu svrhu. To uključuje situacije u kojima je dio emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika izuzet od stvarnog plaćanja, primjerice u slučaju besplatnih emisijskih jedinica, emisija obuhvaćenih utvrđenom referentnom vrijednošću intenziteta u okviru sustava koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima, emisija izuzetih od plaćanja cijene ugljika ili drugih mjera kojima se dio emisija izuzima od obveze plaćanja cijene ugljika. Trebalo bi uzeti u obzir i svaku odobrenu sniženu cijenu ili svaki isplaćeni povrat za cijenu te svaku novčanu naknadu.

(20) Kako bi se osigurala istovjetnost u širem smislu s načinom na koji se prihod od sustava EU-a za trgovanje emisijama može djelomično ponovno ulagati putem Inovacijskog fonda u postrojenja koja podliježu sustavu EU-a za trgovanje emisijama i kako bi se uzelo u obzir opravdano ponovno ulaganje prihoda od cijena ugljika u financiranje klimatskih mjera, prihodi od mehanizma za određivanje cijena ugljika koji se ponovno ulažu u dekarbonizaciju postrojenja operatora ne bi se trebali smatrati naknadom za plaćenu cijenu ugljika. To bi se trebalo primjenjivati pod uvjetom da svi operatori na koje se primjenjuje mehanizam za određivanje cijene ugljika ispunjavaju uvjete za potporu, da ne dolazi do neopravdane diskriminacije među operatorima, da je odluka tijela nadležnog za dodjelu subvencija javno dostupna i da se subvencije djelotvorno upotrebljavaju za smanjenje emisija postrojenja korisnika.

(21) Kako bi se osiguralo da se cijena ugljika sadržana u kupljenim prekursorima utvrđuje dosljedno i provjerljivo, primjereno je da se izjave koje se odnose na takve prekursore temelje na izvješću o certificiranju postrojenja koje ih proizvodi. Kako bi se olakšalo deklariranje cijene ugljika, ako dobavljač ne stavi izvješće o certifikaciji na raspolaganje operatoru, operatori bi trebali moći upotrijebiti relevantnu zadanu cijenu ugljika koju bi objavila Komisija u skladu s člankom 9. stavkom 4. Uredbe (EU) 2023/956.

(22) Kako bi se olakšalo utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika za neizravne emisije robe i s obzirom na to da se izvješćivanje o neizravnim emisijama standardno temelji na zadanim vrijednostima emisija, primjereno je da operatori mogu moći upotrijebiti relevantnu zadanu cijenu ugljika koju bi objavila Komisija u skladu s člankom 9. stavkom 4. te uredbe.

(23) Kako bi se osigurala dosljedna i objektivna konverzija u eure cijena ugljika plaćenih u stranim valutama za određeno izvještajno razdoblje, primjereno je da se konverzija temelji na prosječnim godišnjim deviznim tečajevima za to razdoblje. U tu bi svrhu Komisija trebala objaviti prosječne godišnje devizne tečajeve za svaku izvještajnu godinu do početka svake sljedeće godine, na temelju deviznih tečajeva koje za to razdoblje objavljuje Europska središnja banka ili, prema potrebi, Eurostat.

(24) Kako bi se izračunalo smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati u skladu s cijenom ugljika koja je stvarno plaćena za deklariranu robu, potrebno je utvrditi godišnju referentnu cijenu CBAM certifikata. Ta godišnja referentna cijena trebala bi se temeljiti na cijeni CBAM certifikata tijekom godine uvoza. Radi transparentnosti i dosljednosti s prosječnom cijenom koju ovlašteni CBAM deklaranti plaćaju za kupnju CBAM certifikata, ta referentna cijena trebala bi se temeljiti na prosječnoj cijeni CBAM certifikata objavljenoj za godinu uvoza u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2025/2548 ([5]).

(25) Kako bi se osiguralo da se stvarno plaćena cijena ugljika za proizvedenu robu može certificirati i pratiti u odnosu na temeljne podatke i izračun, primjereno je da operator postrojenja koje proizvodi robu sastavi izvješće o cijeni ugljika u kojem se navode glavni koraci izračuna i informacije upotrijebljene za svaku proizvedenu robu. Kako bi se osigurala dosljednost i olakšala obrada koju provode neovisne osobe i nadležna tijela, ovom se Uredbom predviđa upotreba standardnog elektroničkog predloška i jedinstvenog radnog jezika za to izvješće.

(26) Ako operator postrojenja ima pravo na rabate ili druge oblike naknade, ali ne dostavi dokaz o iznosu ili razini te naknade, stvarno plaćena cijena ugljika ne može se utvrditi i ne bi se trebala certificirati. Međutim, s obzirom na to da se neki rabati i drugi oblici naknade u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika mogu odobriti u različito vrijeme nakon ispuštanja emisija, među ostalim i nakon isteka roka za podnošenje CBAM deklaracija, operatori bi trebali moći predočiti dokaze o razini ili iznosu naknade kako ju je službeno utvrdilo relevantno tijelo ili o maksimalnoj dospjeloj razini ili maksimalnom iznosu koji treba platiti. Ako operator postrojenja na koje se primjenjuje mehanizam za određivanje cijena ugljika ima pravo na određeni oblik naknade, ali na temelju službene pisane potvrde relevantnih tijela može dokazati da nije podnio zahtjev za ostvarivanje tog prava ili da mu je takav zahtjev odbijen, taj rabat ili drugi oblik naknade ne bi trebalo uzeti u obzir pri utvrđivanju stvarno plaćene cijene ugljika.

(27) Kako bi se osiguralo da se stvarno plaćanje cijene ugljika može pouzdano certificirati na način koji je razmjeran administrativnom opterećenju, dokazi o stvarnom plaćanju trebali bi se temeljiti na dokumentaciji koja je obično dostupna operatorima postrojenja iz trećih zemalja na koja se primjenjuje cijena ugljika, uzimajući u obzir različite vrste obveza usklađenosti. Dokazi o stvarnom plaćanju trebali bi se odnositi na emisije postrojenja koje proizvodi robu i obuhvaćati isto razdoblje kao i izvještajno razdoblje koje se koristi za izračun i provjeru ugrađenih emisija u postrojenju. Deklarant bi trebao čuvati dokaze o stvarnom plaćanju u obliku izvješća o cijeni ugljika koje je sastavio operator i koje je potvrdila neovisna osoba koja je pristupila potrebnim glavnim dokazima koje je dostavio operator iz treće zemlje.

(28) Kako bi se osiguralo da se stvarno plaćena cijena ugljika može pouzdano i proporcionalno certificirati u različitim vrstama sustava trgovanja emisijama, dokaz o stvarno plaćenoj cijeni obično bi se trebao sastojati od prosječne godišnje tržišne cijene izračunane na temelju ponderirane prosječne dražbovne cijene ili, ako ona nije dostupna, na temelju godišnjeg prosjeka cijene na sekundarnom tržištu, zajedno s dokazima o jedinicama prihvatljivima za ispunjavanje obveze, kao što su emisijske jedinice, koje operator predaje za odgovarajuće emisije, kao i s dokazima o

([5]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/2548 od 10. prosinca 2025. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izračuna i objave cijena CBAM certifikata (SL L, 2025/2548, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2548/oj).

ukupnim emisijama koje su prijavljene i potvrđene u okviru sustava trgovanja emisijama. Alternativno, operatorima bi trebalo omogućiti da dostave dokaze o cijeni ugljika koja je plaćena na temelju cijene kupljenih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze. Kako bi se izbjegle poteškoće u praćenju stvarno kupljenih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze do stvarno predanih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze i uzela u obzir činjenica da operator može kupiti takve jedinice prije razdoblja usklađivanja, cijena ugljika trebala bi se temeljiti na prosječnoj kupovnoj cijeni svih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze koje su se na kraju relevantnog izvještajnog razdoblja za izvješćivanje o ugrađenim emisijama nalazile na računu operatora u registru sustava trgovanja emisijama. Komisija bi trebala pratiti primjenu pravila koja se odnose na mogućnost da operatori izvješćuju o cijeni na temelju kupljenih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze kako bi se osiguralo da je ta mogućnost razmjerna mogućnosti neovisne osobe da potvrdi dokaze o stvarno plaćenoj cijeni.

(29) Ako je ta cijena u obliku poreza, pristojbe ili naknade koju izravno plaća operator, dokazi bi trebali uključivati službenu evidenciju, posebno onu poreznih tijela ili drugih nadležnih tijela, te bi trebali odražavati sve promjene stope poreza, pristojbe ili naknade tijekom izvještajnog razdoblja.

(30) Kako bi poduprla procjenu vrste prihvatljivih dokaza koju provodi neovisna osoba, Komisija bi trebala do kraja 2026. objaviti smjernice i nakon toga ih redovito ažurirati kako bi za svaku zemlju pojedinačno navela dokumentaciju za koju bi se moglo smatrati da ispunjava zahtjeve u pogledu dokaza utvrđene u ovoj Uredbi.

(31) U skladu s Uredbom (EU) 2023/956 nacionalna akreditacijska tijela moraju akreditirati pravne osobe za provedbu verifikacije ugrađenih emisija izračunanih na temelju stvarnih vrijednosti. Certifikacija cijene ugljika koja je stvarno plaćena za ugrađene emisije obuhvaćene područjem primjene CBAM-a usporediva je s verifikacijom i sastoji se od preispitivanja opsega emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, pripisivanja emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika robi u okviru CBAM-a i utvrđivanja cijene ugljika koja je stvarno plaćena za emisije ugrađene u robu u okviru CBAM-a. Certifikacija cijene ugljika neodvojivo je povezana s verifikacijom ugrađenih emisija. Integritet i kvaliteta certifikacije od ključne su važnosti kako bi se osigurala pouzdanost odbitka stvarno plaćene cijene ugljika i financijske prilagodbe koju plaćaju ovlašteni CBAM deklaranti. Kako bi se osiguralo da zadaću certificiranja dokaza o cijeni ugljika obavljaju odgovarajuće kvalificirani subjekti, od neovisnih osoba koje certificiraju dokaze o cijeni ugljika trebalo bi zahtijevati da ishode akreditaciju za opseg akreditacije koji se odnosi na certifikaciju stvarno plaćene cijene ugljika, a od nacionalnih akreditacijskih tijela trebalo bi zahtijevati da provjeravaju imaju li neovisne osobe potrebne kompetencije za te potrebe. Tom će se kvalifikacijom povećati kvaliteta certifikacije i smanjiti vjerojatnost sankcioniranja ovlaštenih CBAM deklaranata zbog predaje netočnog broja CBAM certifikata u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2023/956. Time će se ujedno osigurati da se operatori mogu osloniti na istu pravnu osobu i za verifikaciju ugrađenih emisija i za certifikaciju cijene ugljika te pojednostavniti postupci podnošenja zahtjeva za verifikaciju i certifikaciju i struktura CBAM registra.

(32) Odstupajući od toga, kako bi se osigurala dostupnost neovisnih osoba tijekom prve dvije godine, podložno certifikaciji stvarno plaćene cijene ugljika, i da nacionalna akreditacijska tijela imaju dovoljno vremena za procjenu tehničkih zahtjeva za akreditaciju i dodjelu akreditacije, CBAM verifikatorima trebalo bi privremeno omogućiti provođenje certifikacije bez obveze pribavljanja akreditacije. CBAM verifikatori dokazali su svoju stručnost i znanje u primjeni metodologije CBAM-a i zahtjeva CBAM-a za verifikaciju, kao i svoju neovisnost.

(33) Komisija i nadležna tijela trebala bi preispitati aktivnosti certifikacije koje provode CBAM verifikatori u kontekstu te privremene mogućnosti u okviru preispitivanja CBAM deklaracije iz članka 19. Uredbe (EU) 2023/956. Ako nadležno tijelo ili Komisija na temelju preispitivanja certifikacije opravdano sumnjaju u točnost izvješća o certificiranju, status neovisne osobe opoziva se, ne dovodeći u pitanje mogućnost da CBAM verifikator podnese zahtjev za akreditaciju nacionalnom akreditacijskom tijelu. Komisija bi krajem 2027. trebala razmotriti postupak akreditacije neovisnih osoba i njihovu dostupnost kako bi se zadovoljila potražnja za certifikacijom.

(34) Kako bi se uzele u obzir međunarodno primjenjive norme i izbjeglo nepotrebno udvostručavanje postupaka, trebalo bi uzeti u obzir najbolje primjere iz prakse razvijene primjenom relevantnih usklađenih normi o aktivnostima potvrđivanja i provjere koje je donio Europski odbor za normizaciju na zahtjev Komisije u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]). Stoga bi se od neovisnih osoba trebalo zahtijevati da poštuju određene usklađene norme u okviru svojih aktivnosti certifikacije, dopunjene dodatnim posebnim zahtjevima za certifikaciju stvarno plaćene cijene ugljika.

(35) Kako bi se osigurala pouzdanost certifikacije, potrebno je osigurati da neovisne osobe svoj posao obavljaju neovisno i da poduzimaju mjere za sprečavanje situacija koje bi mogle narušiti njihovu neovisnost o operatorima postrojenja iz trećih zemalja, tijelima nadležnima za CBAM, Komisiji, nadležnim tijelima odgovornima za regulaciju mehanizma za određivanje cijena ugljika u trećoj zemlji ili ovlaštenim CBAM deklarantima.

(36) Kako bi se osigurala kvaliteta certifikacije, nacionalna akreditacijska tijela trebala bi u okviru svojih aktivnosti akreditacije i nadzora procijeniti ispunjavaju li neovisne osobe, uključujući članove certifikacijskog tima, zahtjeve u pogledu kompetencija koji su specifični za certifikaciju izvješća o cijeni ugljika. U okviru svojih aktivnosti nacionalna akreditacijska tijela trebala bi provjeriti primaju li neovisne osobe sve informacije koje su potrebne za provedbu certifikacije i provode li sve potrebne provjere u tu svrhu. Nacionalna akreditacijska tijela trebala bi provjeriti i oslanjaju li se neovisne osobe na odgovarajući način na izvješće o verifikaciji ugrađenih emisija, na izvješća o certifikaciji prekursora koji se upotrebljavaju, ali nisu proizvedeni u postrojenju i na dokaze koje su dostavila tijela odgovorna za mehanizam za određivanje cijena ugljika.

(37) Kako bi mogla dokazati da se na deklarirane ugrađene emisije primjenjivala stvarno plaćena cijena ugljika, neovisna osoba trebala bi pristupiti potrebnim podacima. Postupak certificiranja može uključivati obilazak lokacija na kojima se izračunava cijena ugljika i pohranjuju povezani dokazi, posebno ako nije dostupan dostatan daljinski pristup podacima i dokazima ili ako je rizik od značajnih pogrešnih prikazivanja previsok. Neovisna osoba trebala bi obavijestiti operatora o svim utvrđenim pogrešnim prikazivanjima ili neusklađenostima kako bi ih se moglo ispraviti. Ako se podaci ne isprave, neovisna osoba trebala bi procijeniti imaju li takva pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, pojedinačno ili zajedno, značajan učinak na prijavljene podatke.

(38) Kako bi se neovisnoj osobi pomoglo u procjeni ima li pogrešno prikazivanje ili neusklađenost značajan učinak na ukupne emisije prijavljene u mehanizam za određivanje cijena ugljika ili na ukupnu cijenu ugljika pripisanu robi, primjereno je utvrditi razinu značajnosti koja odražava ravnotežu između složenosti i novih elemenata zadaća certifikacije u okviru CBAM-a te točnosti izračuna. Kako bi se ostvarile sinergije i usklađeni pristupi verifikaciji ugrađenih emisija, trebalo bi uskladiti postotak utvrđen za razinu značajnosti s postotkom koji se primjenjuje na temelju Provedbene uredbe Komisije (EU) 2025/2546 ([7]).

(39) Certifikacija bi trebala pružiti razumno jamstvo da cijena ugljika navedena u izvješću operatora o cijeni ugljika nije značajno pogrešno prikazana i da je izvješće operatora pouzdano kako bi se osigurala pouzdanost odbitka stvarno plaćene cijene ugljika. U tu bi svrhu neovisne osobe trebale izdavati izvješća o certifikaciji koja su dovoljno detaljna

([6]) Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

([7]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/2546 od 10. prosinca 2025. o primjeni načela verifikacije deklariranih ugrađenih emisija u skladu s Uredbom (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L, 2025/2546, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2546/oj).

da nacionalnom akreditacijskom tijelu omoguće provjeru je li certifikacija provedena u skladu s primjenjivim zahtjevima. Neovisna osoba trebala bi ujedno čuvati internu dokumentaciju o certifikaciji koja sadržava potrebne informacije o provedenim aktivnostima certificiranja.

(40) Kako bi se osiguralo da se akreditiraju samo podnositelji zahtjeva s potrebnim kompetencijama i znanjem za certifikaciju stvarno plaćene cijene ugljika, trebalo bi utvrditi pravila o podnošenju i procjeni zahtjeva za akreditaciju.

(41) Pritom bi trebalo izbjeći udvostručavanje procesa i prekomjerno administrativno opterećenje te očuvati pouzdanost akreditacijskog postupka, pa bi pravne osobe koje su već akreditirane za relevantnu skupinu djelatnosti u okviru CBAM-a u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2025/2551 ([8]) ili u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/2067 ([9]) trebale moći podnijeti zahtjev za proširenje područja primjene svoje akreditacije na certifikaciju stvarno plaćene cijene ugljika.

(42) Kako bi se osiguralo da neovisne osobe i dalje ispunjavaju primjenjive zahtjeve u pogledu kvalifikacija, u pravilima bi trebalo utvrditi aktivnosti nadzora koje nacionalna akreditacijska tijela trebaju provoditi. Ako se u okviru nadzora utvrdi da neovisna osoba više ne ispunjava te zahtjeve, nacionalna akreditacijska tijela trebala bi imati na raspolaganju odgovarajuće administrativne mjere, kao što su suspenzija, povlačenje ili smanjenje opsega akreditacije, kako bi se zaštitio integritet akreditacijskog sustava.

(43) Radi stjecanja praktičnog iskustva u certifikaciji koji se provodi u trećim zemljama na temelju ove Uredbe, među ostalim iskustva u primjenjivim mehanizmima za određivanje cijena ugljika i rabata ili drugih oblika naknade, nacionalna akreditacijska tijela koja još nisu započela s akreditacijom za certifikaciju stvarno plaćene cijene ugljika mogu tijekom prve dvije godine, podložno certifikaciji stvarno plaćene cijene ugljika, obavljati aktivnosti promatranja CBAM verifikatora koje su akreditirali. Takve aktivnosti promatranja ne smatraju se aktivnostima akreditacije, a nacionalna akreditacijska tijela ne smatraju se odgovornima za nadzor nad certifikacijom.

(44) Uredbom (EU) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) propisano je da su nadležna tijela dužna priznati jednakovrijednost usluga koje pružaju nacionalna akreditacijska tijela koja su uspješno prošla istorazinsku evaluaciju i prihvatiti potvrde o akreditaciji i izvješća o certifikaciji koje su izdale neovisne osobe koje su akreditirala ta tijela. Kako bi se izbjeglo nepotrebno udvostručavanje procjena i osigurala pravna sigurnost, trebalo bi pretpostaviti da nacionalna akreditacijska tijela koja su uspješno prošla ili započela takvu istorazinsku evaluaciju za potrebe Delegirane uredbe (EU) 2025/2551 prije datuma početka primjene ove Uredbe ispunjavaju relevantne postupovne zahtjeve te im ne bi trebalo nametati obvezu podvrgavanja novoj istorazinskoj evaluaciji na temelju ove Uredbe.

(45) Kako bi se osiguralo da nacionalna akreditacijska tijela djelotvorno nadziru neovisne osobe, trebalo bi utvrditi pravila o razmjeni informacija između neovisnih osoba i nacionalnih akreditacijskih tijela koja su ih akreditirala, između nacionalnih akreditacijskih tijela i nadležnih tijela država članica te između nadležnih tijela i Komisije.

([8]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/2551 od 20. studenog 2025. o dopuni Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem uvjeta za dodjelu akreditacije verifikatorima, kontrolu i nadzor akreditiranih verifikatora, povlačenje akreditacije te uzajamno priznavanje i istorazinsku evaluaciju akreditacijskih tijela (SL L, 2025/2551, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/2551/oj).

([9]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067 od 19. prosinca 2018. o verifikaciji podataka i akreditaciji verifikatora u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 334, 31.12.2018., str. 94., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

([10]) Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

(46) Kako bi se osiguralo da su informacije koje se odnose na upis neovisnih osoba u CBAM registar u skladu s člankom 10. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2024/3210 ([11]) pouzdane i ažurirane, trebalo bi utvrditi pravila kojima se od nacionalnih akreditacijskih tijela zahtijeva da obavijeste nadležna tijela o svakoj akreditaciji neovisnih osoba i o promjenama informacija koje se odnose na akreditaciju.

(47) Kako bi se poduprlo preispitivanje smanjenja ukupnog broja CBAM certifikata zbog stvarno plaćene cijene ugljika, nacionalna akreditacijska tijela i nadležna tijela trebala bi redovito razmjenjivati informacije, posebno o aktivnostima planiranima za neovisne osobe i rezultatima kontrola provedenih nad tim aktivnostima. Nadležna tijela trebala bi te informacije razmjenjivati s Komisijom i drugim nadležnim tijelima putem CBAM registra. Nadležna tijela trebala bi obavijestiti nacionalna akreditacijska tijela i o relevantnim nalazima preispitivanja CBAM deklaracija upotrebom standardnog elektroničkog predloška kako bi poduprla njihove akreditacijske aktivnosti.

(48) Ako se u kontekstu primjene ove Uredbe obrađuju osobni podaci, primjenjuje se Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]) i, prema potrebi, Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([13]).

(49) Odredbe ove Uredbe odnose se na prosječnu godišnju cijenu ugljika koja je stvarno plaćena za emisije stakleničkih plinova ispuštene od 1. siječnja 2026. Stoga bi se ova Uredba trebala primjenjivati od 1. siječnja 2026.

(50) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 29. srpnja 2026.

(51) Ova će se Uredba revidirati najkasnije do prosinca 2027. Komisija bi trebala raditi na tome da u bliskoj suradnji s državama članicama preispita i prema potrebi ažurira popis mehanizama za određivanje cijena ugljika kako bi se obuhvatio što veći broj tih mehanizama.

(52) Odbor za CBAM nije dostavio mišljenje u roku koji je utvrdio njegov predsjednik, u skladu s člankom 5. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([14]),

([11]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/3210 od 18. prosinca 2024. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu CBAM registra (SL L, 2024/3210, 30.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3210/oj).

([12]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([13]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39., ELI: http://data. europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([14]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se detaljna pravila u odnosu na:

(a) utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika za ugrađene emisije svake robe i primjenu godišnjih zadanih cijena ugljika za prekursore i neizravne emisije;

(b) konverziju cijena ugljika izraženih u stranoj valuti u eure prema prosječnom godišnjem tečaju;

(c) izračun smanjenja broja CBAM certifikata koje treba predati;

(d) dokaze da je cijena ugljika stvarno plaćena;

(e) načine na koje se pri određivanju cijene ugljika uzimaju u obzir rabati ili drugi oblici naknade kojima se smanjuje stvarno plaćena cijena ugljika;

(f) kvalifikacije neovisne osobe iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 2023/956 koja certificira dokaze iz članka 7. („neovisna osoba”) i uvjete za utvrđivanje kvalifikacija i neovisnosti te osobe.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije utvrđene u članku 1. Provedbene uredbe (EU) 2025/2546, u članku 1. Delegirane uredbe (EU) 2025/2551, uz iznimku točke 3. i točaka od 8. do 12., i u članku 1. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547 i njezinu Prilogu I. Primjenjuju se i sljedeće definicije:

1. „neovisna osoba” znači pravna osoba koja certificira izvješće o cijeni ugljika;

2. „certifikacija” znači aktivnosti koje provodi neovisna osoba u okviru postupaka certifikacije utvrđenih u ovoj Uredbi i usklađene norme iz članka 10. stavka 1. u svrhu izdavanja izvješća o certifikaciji iz članka 19.;

3. „mehanizam za određivanje cijena ugljika” znači porez, naknada ili pristojba za ugljik ili sustav trgovanja emisijama;

4. „opseg akreditacije” znači skupine djelatnosti u okviru CBAM-a iz Priloga IV. ovoj Uredbi za koje se akreditacija traži ili je već dodijeljena.

5. „sustav koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima” znači oblik sustava trgovanja emisijama u kojem je utvrđena referentna vrijednost kao ograničenje emisija na temelju kojeg se ne plaća cijena ugljika, pri čemu se subjektima koji ispuštaju manje od referentne vrijednosti izdaju emisijski krediti kojima se može trgovati, dok subjekti koji ispuštaju više od referentne vrijednosti moraju kupiti te kredite;

6. „razumno jamstvo” znači visoka, ali ne apsolutna razina jamstva, pozitivno izražena u mišljenju o certifikaciji, o tome sadržava li izvješće operatora o cijeni ugljika značajna pogrešna prikazivanja;

7. „razina jamstva” znači stupanj jamstva koji neovisna osoba daje u izvješću o certifikaciji u skladu s ciljem smanjivanja certifikacijskog rizika s obzirom na okolnosti certifikacijskog angažmana;

8. „pogrešno prikazivanje” znači izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili pogrešku u izvješću operatora o cijeni ugljika;

9. „značajno pogrešno prikazivanje” znači pogrešno prikazivanje koje, pojedinačno ili zajedno s drugim pogrešnim prikazivanjima, može biti značajno ili bi na temelju stručne prosudbe neovisne osobe zbog svoje veličine i prirode moglo utjecati na ukupnu prijavljenu stvarnu cijenu ugljika o kojoj se izvješćuje ili na druge relevantne informacije;

10. „razina značajnosti” znači kvantitativni prag ili granična točka iznad koje neovisna osoba pogrešna prikazivanja, pojedinačno ili zajedno s drugim pogrešnim prikazivanjima, smatra značajnima;

11. „glavni revizor za CBAM certifikaciju” znači revizor zadužen za vođenje i nadzor certifikacijskog tima i odgovoran za provođenje certifikacije izvješća operatora o cijeni ugljika i izvješćivanje o njemu;

12. „revizor za CBAM certifikaciju” znači član certifikacijskog tima odgovoran za provođenje certifikacije izvješća operatora o cijeni ugljika;

13. „jedinica prihvatljiva za ispunjavanje obveze” znači emisijska jedinica ili kredit koji se izdaje u okviru reguliranog sustava trgovanja emisijama i upotrebljava za ispunjavanje obveza usklađenosti u okviru tog sustava.

POGLAVLJE II.

KONVERZIJA PLAĆENE CIJENE UGLJIKA U ODGOVARAJUĆE SMANJENJE BROJA CBAM CERTIFIKATA KOJE TREBA PREDATI

Članak 3.

Utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika za ugrađene emisije svake robe

1. Operator utvrđuje cijenu ugljika koja je stvarno plaćena za ugrađene emisije pripisane svakoj robi koju proizvede postrojenje u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu I.

2. Pri utvrđivanju stvarno plaćene cijene ugljika operator uzima u obzir sve rabate ili druge oblike naknade utvrđene u skladu s člankom 9. i Prilogom I.

3. Izvještajno razdoblje za utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika jednako je izvještajnom razdoblju iz izvješća o verifikaciji u skladu s člankom 6. Provedbene uredbe (EU) 2025/2546.

4. Ako ugrađene emisije podliježu različitim mehanizmima za određivanje cijena ugljika, cijene ugljika koje su stvarno plaćene u okviru tih mehanizama agregiraju se za svaku robu koju je postrojenje proizvelo u skladu s točkom 7.3. Priloga I.

Članak 4.

Vrste mehanizama za određivanje cijena ugljika

1. Mehanizam za određivanje cijena ugljika u okviru kojeg se cijena ugljika stvarno plaća sastoji se od:

(a) sustava trgovanja emisijama, uključujući sustave koji se temelje na referentnim vrijednostima i kreditima; ili

(b) poreza, pristojbe ili naknade za ugljik u obliku:

   1. poreza, pristojbe ili naknade za ugljik na temelju goriva, ili

   2. poreza, pristojbe ili naknade za ugljik iz točkastih izvora.

2. Smatra se da mehanizmi za određivanje cijena ugljika navedeni u Prilogu II. odgovaraju definiciji iz stavka 1.

3. Ako mehanizam za određivanje cijene ugljika nije naveden u Prilogu II., Komisija procjenjuje odgovara li taj mehanizam definiciji iz stavka 1. i, ako je primjenjivo, razmatra uključivanje tog mehanizma u Prilog II. revizijom ove Uredbe.

Komisija prema potrebi, među ostalim na zahtjev nadležnog tijela, organizira razmjene s nadležnim tijelima radi razmjene informacija o mehanizmima za određivanje cijena ugljika koji nisu navedeni u Prilogu II., procjene čimbenika rizika i pitanja koje treba razmotriti te osiguravanja ujednačene primjene pravila iz ove Uredbe.

Članak 5.

Primjena zadanih cijena ugljika za prekursore i neizravne emisije

1. Za potrebe utvrđivanja cijene ugljika koja je stvarno plaćena za ugrađene emisije prekursora proizvedenog izvan postrojenja operator može, u skladu s točkom 6.2. Priloga I., upotrijebiti primjenjivu zadanu cijenu ugljika koju je Komisija objavila na temelju članka 9. stavka 5. Uredbe (EU) 2023/956.

2. Za potrebe utvrđivanja cijene ugljika koja je stvarno plaćena za neizravne emisije robe koja nije navedena u Prilogu II. Uredbi (EU) 2023/956 operator može, u skladu s točkom 3.2. Priloga I. ovoj Uredbi, upotrijebiti primjenjivu zadanu cijenu ugljika koju je Komisija objavila na temelju članka 9. stavka 5. Uredbe (EU) 2023/956.

Članak 6.

Konverzija cijene ugljika u eure

1. Operator u skladu s točkom 7.1. Priloga I. konvertira stvarno plaćenu cijenu ugljika u eure za svaku robu koju je postrojenje proizvelo primjenom prosječnog godišnjeg deviznog tečaja za godinu izvještajnog razdoblja iz članka 3. stavka 3.

2. U tu svrhu operator primjenjuje prosječne godišnje devizne tečajeve koje Komisija objavljuje u skladu sa stavkom 3.

3. Za potrebe stavka 2. Komisija objavljuje prosječne godišnje devizne tečajeve primjenom deviznih tečajeva koje objavljuje Europska središnja banka ili, prema potrebi, Eurostat. Ako za određenu valutu nije dostupan prosječni godišnji devizni tečaj, Komisija upotrebljava najpouzdanije i javno dostupne informacije.

Članak 7.

Izračun smanjenja broja CBAM certifikata koje treba predati

1. Za svaku robu *g* smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati kako bi se uzela u obzir stvarno plaćena cijena ugljika izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$ReductionActualCarbonPrice_g = (€EFF_CP_g / CBAMreferentnacijena) \times Q_g$$

pri čemu:

— $ReductionActualCarbonPrice_g$ je iznos smanjenja broja certifikata koje treba predati kako bi se uzela u obzir stvarno plaćena cijena ugljika,

— $€EFF_CP_g$ znači stvarna cijena ugljika, izražena u eurima po toni robe ili po MWh, kako je uključena u izvješće o certifikaciji u skladu s člankom 19.,

— *CBAM referentna cijena* znači godišnja referentna cijena CBAM certifikata, izražena u eurima po toni CO_2e za godinu uvoza,

— Q_g znači količina deklarirane robe *g*, izražena u tonama ili MWh.

2. Za svaku robu *g* smanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati kako bi se uzela u obzir zadana cijena ugljika izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$ReductionDefaultCarbonPrice_g = (€DCP \times SEE_g / Ref\ Price\ CBAM) \times Q_g$$

pri čemu:

— *ReductionDefaultCarbonPrice*$_g$ je iznos smanjenja broja certifikata koje treba predati kako bi se uzela u obzir stvarno plaćena cijena ugljika za robu g o kojoj se izvješćuje na temelju zadane cijene ugljika,

— *€DCP* znači primjenjiva zadana cijena ugljika koju Komisija objavljuje na temelju članka 9. stavka 5. Uredbe (EU) 2023/956, relevantna za robu, izražena u eurima po toni CO_2e,

— *SEEg* znači deklarirane ugrađene emisije robe koje odgovaraju stvarnim specifičnim ugrađenim emisijama, pri čemu se, prema potrebi, razlikuju izravne i neizravne emisije te emisije prekursora, ili zadanoj vrijednosti upotrijebljenoj za robu, izražene u toni CO_2e po toni ili po MWh robe,

— *CBAM referentna cijena* znači godišnja referentna cijena CBAM certifikata, izražena u eurima po toni CO_2e za godinu uvoza,

— Q_g znači količina deklarirane robe *g*, izražena u tonama ili MWh.

Ako se deklarirane ugrađene emisije temelje na stvarnim vrijednostima, formula se primjenjuje na svaki relevantni dio ugrađenih emisija robe, uključujući izravne emisije, neizravne emisije i emisije prekursora. U skladu s tim, ukupno smanjenje broja CBAM certifikata po robi zbroj je smanjenja po izravnim emisijama, neizravnim emisijama i emisijama prekursora.

3. Za potrebe stavaka 1. i 2. Komisija izračunava godišnju referentnu cijenu CBAM certifikata kao prosjek cijene CBAM certifikata objavljen u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2025/2548 za određenu godinu uvoza. Taj se prosjek zaokružuje na najbliži cent.

Komisija objavljuje godišnju referentnu cijenu u CBAM registru.

Ako se godišnja referentna cijena još ne može utvrditi na temelju svih tromjesečnih ili tjednih cijena CBAM certifikata objavljenih za određenu godinu uvoza, Komisija izračunava godišnju referentnu cijenu kao prosjek cijena CBAM certifikata objavljenih tijekom te godine.

POGLAVLJE III.

DOKAZ O STVARNO PLAĆENOJ CIJENI UGLJIKA

Članak 8.

Izvješće o cijeni ugljika

1. Operator na temelju metodologije utvrđene u Prilogu I. sastavlja izvješće operatora o cijeni ugljika upotrebom elektroničkog predloška koji je Komisija stavila na raspolaganje putem CBAM registra i koji sadržava barem informacije utvrđene u Prilogu III.

2. Ako je operator registriran u CBAM registru u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2023/956, operator dostavlja neovisnoj osobi izvješće operatora o cijeni ugljika putem tog registra.

Ako operator nije registriran u CBAM registru, operator dostavlja neovisnoj osobi izvješće operatora o cijeni ugljika na drugi odgovarajući način.

3. Operator sastavlja izvješće operatora o cijeni ugljika na engleskom jeziku.

Članak 9.

Rabati i drugi oblici naknade

1. Pri izradi izvješća o cijeni ugljika operator utvrđuje i uzima u obzir jedan od sljedećih oblika rabata ili drugih oblika naknada:

(a) sniženu stopu na temelju poreza, pristojbe ili naknade za ugljik;

(b) svako izuzeće kojim se emisije izuzimaju iz područja primjene mehanizma za određivanje cijena ugljika, uključujući:

1. emisije povezane s besplatnim emisijskim jedinicama koje je operator primio;

2. emisije koje su ispod referentne vrijednosti intenziteta emisija u okviru sustava trgovanja emisijama koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima; i

3. emisije izuzete od primjene poreza, pristojbe ili naknade za ugljik;

(c) povrat u novčanoj vrijednosti kojim se djelomično ili u cijelosti nadoknađuje plaćena cijena ugljika;

(d) sve druge rabate ili oblike naknade koji se temelje na parametrima iz metodologije utvrđene u Prilogu I. za utvrđivanje stvarne cijene ugljika plaćene za specifične ugrađene emisije.

2. Pri utvrđivanju rabata ili drugih oblika naknade iz stavka 1. operator barem uzima u obzir vrste rabata i drugih oblika naknade iz Priloga II.

3. Odstupajući od stavka 1., ako postrojenje na koje se primjenjuje mehanizam za određivanje cijena ugljika ostvaruje korist od subvencije koja se financira prihodima ostvarenima mehanizmom za određivanje cijena ugljika, a čiji je cilj smanjenje emisija postrojenja, vrijednost subvencije ne uzima se u obzir kao rabat ili drugi oblik naknade za utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) cilj je subvencije smanjiti emisije stakleničkih plinova kako je navedeno u zakonodavstvu koje se primjenjuje na subvencije ili programu financiranja kojim se dodjeljuju subvencije,

(b) ciljano smanjenje emisija iz subvencija provjerava se tijekom postupka podnošenja zahtjeva i nakon što je ulaganje ostvareno;

(c) sva postrojenja na koja se primjenjuje mehanizam za određivanje cijena ugljika imaju pravo na subvencije neovisno o cijeni koju plaća svako postrojenje;

(d) sva postrojenja koja imaju pravo na subvencije moraju podnijeti zahtjev kako bi dobila subvenciju;

(e) odluka tijela nadležnog za dodjelu subvencija svakom postrojenju je javna, a iznos subvencija javno se objavljuje; i

(f) subvencija dodijeljena postrojenju dovela je do smanjenja emisija postrojenja korisnika ili je postrojenje korisnik iskoristilo subvenciju radi poduzimanja konkretnih mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova u skladu s odlukom nadležnih tijela o dodjeli subvencije.

4. Ako operator postrojenja na koje se primjenjuje mehanizam za određivanje cijena ugljika ima pravo na rabat ili drugi oblik naknade, ali ne može dostaviti dokaz o iznosu rabata ili drugog oblika naknade koji treba odbiti, operator nema pravo na odbitak stvarno plaćene cijene ugljika.

Međutim, ako operator postrojenja na koje se primjenjuje mehanizam za određivanje cijena ugljika ima pravo na rabat ili drugi oblik naknade u iznosu koji je relevantno tijelo službeno utvrdilo ili maksimalnom iznosu koji neovisna osoba može utvrditi, a još ga nije primio, službeno utvrđeni ili maksimalni priznati iznos rabata ili drugog oblika naknade uzima se u obzir kako bi se utvrdila stvarno plaćena cijena ugljika.

Osim toga, ako operator postrojenja na koje se primjenjuje mehanizam za određivanje cijena ugljika ima pravo na rabat ili drugi oblik naknade, ali na temelju službene pisane potvrde relevantnih tijela može dokazati da nije podnio zahtjev za ostvarivanje tog prava ili da mu je takav zahtjev odbijen, taj rabat ili drugi oblik naknade ne uzima se u obzir za utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika.

POGLAVLJE IV.

KVALIFIKACIJE NEOVISNE OSOBE I UVJETI ZA UTVRĐIVANJE NJEZINIH KVALIFIKACIJA I NEOVISNOSTI

ODJELJAK 1.

Kvalifikacije i neovisnost neovisnih osoba

Članak 10.

Kvalifikacije neovisne osobe

1. Za potrebe certifikacije stvarno plaćene cijene ugljika za specifične ugrađene emisije u skladu s odjeljkom 2. ovog poglavlja i za potrebe članka 9. stavka 5. Uredbe (EU) 2023/956 neovisna osoba akreditirana je za opseg akreditacije koji se odnosi na certifikaciju stvarno plaćene cijene ugljika iz Priloga IV. ovoj Uredbi.

Neovisna osoba mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi i usklađenoj normi EN ISO/IEC 17029:2019, Ocjenjivanje sukladnosti – Opća načela i zahtjevi za tijela koja provode validaciju i verifikaciju ([15]).

2. Neovisna osoba ili bilo koji organizacijski dio istog pravnog subjekta mora biti neovisan o sljedećim osobama:

(a) operatoru koji podliježe certifikaciji;

(b) nadležnom tijelu iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/956;

(c) Komisiji; i

(d) svakom nadležnom tijelu treće zemlje koje je odgovorno za reguliranje ili nadzor mehanizma za određivanje cijena ugljika na kojem se temelji određivanje stvarno plaćene cijene ugljika.

3. Neovisna osoba dokazuje, među ostalim nacionalnom akreditacijskom tijelu, svoju stalnu kompetentnost i osigurava da odgovorni glavni revizor za CBAM certifikaciju i revizori za CBAM certifikaciju dokažu svoju kompetentnost za ocjenjivanje dokaza o stvarno plaćenoj cijeni ugljika za specifične ugrađene emisije i za primjenu zahtjeva utvrđenih u odjeljku 2.

Pri dokazivanju svoje stalne kompetentnosti neovisna osoba osigurava da glavni revizor za CBAM certifikaciju i revizori za CBAM certifikaciju ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) upoznati su s primjenjivim pravnim i tehničkim zahtjevima i postupcima za akreditaciju, aktivnosti certifikacije i izračun te pripisivanje cijene ugljika u skladu s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2023/956, Provedbenom uredbom (EU) 2025/2547 i drugim primjenjivim zakonodavstvom, usklađenim normama i smjernicama;

(b) sposobni su obavljati aktivnosti povezane s certifikacijom izvješća operatora o cijeni ugljika kako je propisano ovim odjeljkom;

(c) upoznati su s tehničkim aspektima praćenja i izvješćivanja specifičnima za sektor koji su relevantni za skupinu djelatnosti iz Priloga IV. ovoj Uredbi te ih razumiju;

(d) upoznati su s primjenom i pripisivanjem podataka o cijeni ugljika u odnosu na specifične ugrađene emisije te razumiju te postupke.

Osim toga, neovisna osoba osigurava da je certifikacijski tim upoznat sa zakonodavstvom o mehanizmu za određivanje cijena ugljika i zahtjevima u pogledu rabata ili drugih oblika naknade koji se primjenjuju na mehanizam za određivanje cijena ugljika kojem operator podliježe.

([15]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2020/1835 od 3. prosinca 2020. o usklađenim normama za akreditaciju i ocjenjivanje sukladnosti (SL L 408, 4.12.2020., str. 6., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1835/oj).

Članak 11.

Privremena kvalifikacija za izvještajna razdoblja 2026. i 2027.

1. Odstupajući od članka 10. stavka 1., za potrebe certifikacije izvješća o cijeni ugljika za izvještajna razdoblja 2026. i 2027. verifikator akreditiran u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2025/2551 za relevantnu skupinu djelatnosti navedenu u Prilogu I. toj uredbi može također odlučiti postati neovisna osoba.

U tu svrhu verifikator putem CBAM registra podnosi zahtjev nadležnom tijelu za dodjelu zatražene uloge neovisne osobe. U okviru svojeg zahtjeva verifikator potvrđuje da ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi.

Nakon validacije zahtjeva verifikator obavješćuje nacionalno akreditacijsko tijelo koje je dodijelilo akreditaciju u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2025/2551.

2. Neovisna osoba kojoj je dodijeljen taj status u skladu sa stavkom 1. ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi i zahtjeve usklađene norme iz članka 10. stavka 1., uključujući zahtjeve u pogledu neovisnosti i stalne kompetentnosti.

3. Neovisna osoba kojoj je dodijeljen taj status u skladu sa stavkom 1. prestaje biti neovisna osoba do 30. rujna 2028. i njezin se status automatski briše iz CBAM registra, osim ako joj je dodijeljena akreditacija za skupinu djelatnosti utvrđenu u Prilogu IV. ovoj Uredbi.

Ako je neovisnoj osobi dodijeljena akreditacija za skupinu djelatnosti utvrđenu u Prilogu IV. ovoj Uredbi, nadležno tijelo u skladu s člankom 10. Provedbene uredbe (EU) 2024/3210 na odgovarajući način ažurira informacije.

4. Neovisna osoba kojoj je dodijeljen taj status u skladu sa stavkom 1. može prije 30. rujna 2028. putem CBAM registra podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za opoziv statusa dodijeljenog na temelju prvog stavka.

5. Nadležno tijelo opoziva status dodijeljen na temelju prvog stavka u sljedećim slučajevima:

(a) neovisna osoba zatražila je opoziv svojeg statusa neovisne osobe na temelju stavka 4.;

(b) nacionalno akreditacijsko tijelo suspendiralo je ili povuklo akreditaciju u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2025/2551;

(c) nakon obavijesti nadležnog tijela ili Komisije koji u okviru preispitivanja CBAM deklaracije u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EU) 2023/956 i rada neovisne osobe smatraju da postoje legitimne sumnje u točnost izvješća o certifikaciji koje izdaje neovisna osoba.

6. Opozivom statusa neovisne osobe na temelju stavka 4. ne dovodi se u pitanje akreditacija na temelju Delegirane uredbe (EU) 2025/2551 ili ove Uredbe.

ODJELJAK 2.

Obveze neovisnih osoba i operativni zahtjevi kojima podliježu

Članak 12.

Opseg procjene izvješća o cijeni ugljika koju provodi neovisna osoba

Tijekom certifikacije neovisna osoba uz razumno jamstvo procjenjuje:

(a) je li izvješće operatora o cijeni ugljika potpuno i ispunjava li zahtjeve utvrđene u Prilogu III.;

(b) je li operator postupao u skladu s Uredbom (EU) 2023/956 i poglavljima II. i III. ove Uredbe;

(c) je li cijena ugljika stvarno plaćena za specifične ugrađene emisije utvrđene u verificiranom izvješću operatora o emisijama;

(d) jesu li, ako je primjenjivo, primljeni rabati ili drugi oblici naknade povezani sa specifičnim ugrađenim emisijama;

(e) sadržava li izvješće operatora o cijeni ugljika značajna pogrešna prikazivanja.

Za potrebe točke (e) neovisna osoba od operatora pribavlja jasne i objektivne dokaze kojima se potkrepljuju podaci o cijeni ugljika, uzimajući u obzir sve informacije uključene u dokaze o plaćenoj cijeni ugljika, pripisivanje podataka o cijeni ugljika specifičnim ugrađenim emisijama uključenima u verificirano izvješće operatora o emisijama i dokaze o primljenim rabatima ili drugim oblicima naknade koji su povezani sa specifičnim ugrađenim emisijama.

Članak 13.

Informacije koje je potrebno zatražiti od operatora

1. Kako bi procijenila sadržava li izvješće operatora o cijeni ugljika značajna pogrešna prikazivanja i je li u skladu s ovom Uredbom, neovisna osoba od operatora pribavlja barem sljedeće informacije, osim ako su te informacije već dostupne neovisnoj osobi kao rezultat postupka verifikacije u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2023/956:

(a) najnoviju verziju plana praćenja operatora izrađenu u skladu s točkom A.5. Priloga II. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547;

(b) relevantnu dokumentaciju ili opis postrojenja, postupaka i procesa ili dijagrama toka koji se pripremaju i ažuriraju izvan plana praćenja, uključujući opis aktivnosti protoka podataka operatora i njegova sustava kontrole;

(c) ako je primjenjivo, evidenciju svih promjena provedenih u postrojenju, promjena plana praćenja i promjena koje utječu na podatke o cijeni ugljika od posljednje certifikacije;

(d) izvješće operatora o emisijama u skladu s člankom 10. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547 i odgovarajuće izvješće o verifikaciji u skladu s točkom 2.17. Priloga II. Delegiranoj uredbi (EU) 2025/2551 za izvještajno razdoblje iz članka 3. stavka 3. ove Uredbe;

(e) izvješće operatora o cijeni ugljika za izvještajno razdoblje iz članka 3. stavka 3.;

(f) izvješće o certifikaciji za izvještajno razdoblje koje prethodi izvještajnom razdoblju iz članka 3. stavka 3., ako ga nije certificirala ista neovisna osoba;

(g) ako je primjenjivo, izvješće operatora o cijeni ugljika i odgovarajuće izvješće o certifikaciji koje se odnosi na prekursore koji su upotrijebljeni, ali nisu proizvedeni u postrojenju;

(h) izvješće operatora o emisijama u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika ili druge informacije u kojima se navode emisije obuhvaćene cijenom ugljika i, ako je primjenjivo, odgovarajuće izvješće o verifikaciji ili relevantnu korespondenciju s tijelom odgovornim za potvrđivanje emisija prijavljenih u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika;

(i) ako je primjenjivo, informacije o tome kako je operator ispravio neusklađenosti s ovom Uredbom ili primijenio preporuke za poboljšanje navedene u izvješću o certifikaciji koje se odnosi na izvještajno razdoblje koje prethodi izvještajnom razdoblju iz članka 3. stavka 3.;

(j) dokaze o cijeni ugljika plaćenoj u skladu s odjeljkom 3.5. Priloga I.;

(k) dokaze o svim primjenjivim rabatima ili drugim oblicima naknade u skladu s člankom 9. te odjeljcima 3.5. i 5.3. Priloga I. i barem sljedeće:

1. dokaze o razini ili vrijednosti svakog rabata ili drugog oblika naknade;

2. dokaze da subvencije iz članka 9. stavka 3. ispunjavaju uvjete utvrđene u tom članku;

3. dokaze o svim primjenjivim odstupanjima u skladu s člankom 9. stavkom 4. podstavcima 2. i 3.;

(l) dokaze o primjenjivom izvještajnom razdoblju i pripisivanju podataka o cijeni ugljika robi u skladu s odjeljkom 4.3. Priloga I.;

Operator neovisnoj osobi dostavlja tražene informacije.

2. Operator neovisnoj osobi dostavlja odobreno i interno potvrđeno završno izvješće o cijeni ugljika. Neovisna osoba ne izdaje izvješće o certifikaciji ako nije primila to izvješće.

Članak 14.

Certifikacija podataka o stvarno plaćenoj cijeni ugljika

1. Neovisna osoba certificira podatke potrebne za utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika za specifične ugrađene emisije procjenom pripisivanja podataka o cijeni ugljika i primjenom detaljnog ispitivanja podataka, među ostalim utvrđivanjem glavnog izvora podataka, unakrsnom provjerom podataka s vanjskim izvorima, provedbom usklađivanja, provjerom pragova u pogledu odgovarajućih podataka i ponovnim izračunima.

2. U okviru certifikacije podataka iz stavka 1. neovisna osoba provjerava barem sljedeće aspekte i, ako te provjere upućuju na pogrešna prikazivanja ili neusklađenost, postupa u skladu s člankom 17.:

(a) ispunjava li mehanizam za određivanje cijene ugljika ili mehanizmi za određivanje cijene ugljika navedeni u izvješću o cijeni ugljika uvjete iz članka 4.;

(b) jesu li ugrađene emisije podlijegale cijeni ugljika iz mehanizma za određivanje cijena ugljika i, ako je primjenjivo, jesu li rabati ili drugi oblici naknade primljeni u skladu s primjenjivim zakonodavstvom za taj mehanizam za određivanje cijena ugljika;

(c) postoje li dostatni dokazi, u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu I., o plaćenoj cijeni ugljika i primljenim rabatima ili drugim oblicima naknade;

(d) je li pripisivanje podataka o cijeni ugljika svakoj robi provedeno u skladu s Prilogom I.;

(e) valjanost informacija koje se upotrebljavaju za pripisivanje podataka o cijeni ugljika i primljenih rabata ili drugih oblika naknade verificiranim prijavljenim ugrađenim emisijama;

(f) dokaze o plaćenoj cijeni ugljika i primljenim rabatima ili drugim oblicima naknade u odnosu na ukupne prijavljene emisije u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika;

(g) ako se podaci o cijeni ugljika temelje na sustavu trgovanja emisijama, usklađenost emisija operatora koje su prijavljene i potvrđene u okviru tog sustava trgovanja emisijama s dokazima o odgovarajućim jedinicama prihvatljivima za ispunjavanje obveze koje su predane u okviru tog sustava trgovanja emisijama;

(h) ako se podaci o cijeni ugljika temelje na sustavu trgovanja emisijama, a emisijske jedinice dodijeljene su besplatno, usklađenost količine tih besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica s regulatornim odlukama kojima su te emisijske jedinice izdane operatoru;

(i) ako se podaci o cijeni ugljika temelje na sustavu trgovanja emisijama, a cijena ugljika temelji se na pojedinačnim kupljenim jedinicama prihvatljivima za ispunjavanje obveze ili na fiksnoj cijeni po kojoj se takve jedinice kupuju, dokaze o količini kupljenih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze i cijeni po kojoj su kupljene u financijskoj evidenciji operatora;

(j) ako se jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze predaju u okviru sustava trgovanja emisijama ili sustava poreza, pristojbe ili naknade za ugljik kako bi se ispunile obveze usklađenosti, ispunjavaju li te jedinice uvjete utvrđene u Prilogu I.;

(k) ako se podaci o cijeni ugljika temelje na porezu, pristojbi ili naknadi za ugljik, usklađenost količine emisija iz robe ili goriva koja podliježe porezu, pristojbi ili naknadi za ugljik s dokazima o porezu, pristojbi ili naknadi za ugljik koji su stvarno plaćeni za te emisije, uključujući ugovorne sporazume s opskrbljivačima gorivom, račune i regulatorne dokaze o plaćenom porezu, pristojbi ili naknadi;

(l) usklađenost ukupnih prijavljenih rabata ili drugih oblika naknade s popratnim dokazima te usklađenost pripisanih emisija u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika s ugrađenim emisijama u izvješću operatora o emisijama.

Članak 15.

Uvjeti pod kojima se neovisna osoba oslanja na vanjsku verifikaciju i certifikaciju za pripisivanje podataka o cijeni ugljika

1. Za potrebe provjere točnog pripisivanja podataka o cijeni ugljika ugrađenim emisijama neovisna osoba potvrđuje da izvješće o verifikaciji koje operator dostavlja u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (d) ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) u trenutku izdavanja izvješća o verifikaciji subjekt koji obavlja verifikacijske aktivnosti je verifikator s valjanom potvrdom o akreditaciji koja obuhvaća opseg akreditacije potreban za provedbu verifikacije i na koju se ne primjenjuju administrativne mjere u skladu s člankom 9. Delegirane uredbe (EU) 2025/2551;

(b) u mišljenju uključenom u izvješće o verifikaciji navodi se da je izvješće operatora o emisijama verificirano kao zadovoljavajuće;

(c) izvješće o verifikaciji obuhvaća izvještajno razdoblje u kojem je roba koja podliježe certificiranju cijene ugljika proizvedena.

Neovisna osoba ne certificira izvješće operatora o cijeni ugljika ako ne može potvrditi da izvješće o verifikaciji ispunjava uvjete utvrđene u prvom podstavku.

2. Ako se certificirani podaci o cijeni ugljika pripisuju ugrađenim emisijama prekursora koji se upotrebljava, ali nije proizveden u postrojenju, neovisna osoba uzima u obzir informacije utvrđene u izvješću o certifikaciji za postrojenje koje proizvodi prekursor samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) u trenutku izdavanja izvješća o certifikaciji subjekt koji provodi certificiranje je neovisna osoba s valjanom potvrdom o akreditaciji koja obuhvaća opseg akreditacije potreban za certificiranje stvarno plaćene cijene ugljika na koju se ne primjenjuju administrativne mjere u skladu s člankom 27.;

(b) u mišljenju uključenom u izvješće o certifikaciji navodi se da je izvješće operatora o cijeni ugljika verificirano kao zadovoljavajuće;

(c) izvješće o certifikaciji postrojenja koje proizvodi prekursor obuhvaća izvještajno razdoblje koje je isto kao i ono navedeno u izvješću o verifikaciji iz stavka 1.

Ako neovisna osoba ne može uzeti u obzir informacije utvrđene u izvješću o certifikaciji postrojenja koje proizvodi prekursor, neovisna osoba može od operatora zatražiti da za taj prekursor primijeni relevantnu zadanu cijenu ugljika iz članka 5.

3. Za potrebe provjere valjanosti informacija upotrijebljenih za pripisivanje podataka o cijeni ugljika iz članka 14. stavka 2. točke (e) neovisna osoba oslanja se na podatke o emisijama i podatke o cijeni ugljika kako su prijavljeni i potvrđeni u okviru relevantnog mehanizma za određivanje cijena ugljika ako je primjenjivo bilo što od sljedećeg, ovisno o vrsti mehanizma za određivanje cijena ugljika:

(a) ako u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika treća strana mora provesti evaluaciju emisija za koje se plaća cijena ugljika i ispunjeni su svi sljedeći uvjeti:

   1. prijavljene podatke o emisijama verificira neovisni subjekt kojeg je ovlastilo regulatorno tijelo ili koji je akreditiralo akreditacijsko tijelo treće zemlje za provedbu takve verifikacije u skladu s priznatim normama koje se primjenjuju na verifikaciju stakleničkih plinova;

   2. osoba ili subjekt koji neovisno evaluiraju prijavljene podatke o emisijama imaju valjanu potvrdu o ovlaštenju ili akreditaciji, a ovlaštenje ili akreditacija nisu povučeni ili suspendirani u trenutku izdavanja izjave o verifikacijskom mišljenju;

   3. prijavljene podatke o emisijama evaluirane su kao zadovoljavajuće, a odgovarajuća evaluacija potvrđuje da su opsegom evaluacije obuhvaćeni svi relevantni tokovi podataka.

(b) ako je u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika umjesto verifikacije potrebna provjera tijela odgovornog za upravljanje sustavom, operator dostavlja službeno priopćenje o prihvaćanju od strane nadležnog tijela kojim se potvrđuje da je takva provjera provedena i da je izvješće o emisijama prihvaćeno.

Ako neovisna osoba ne može uzeti u obzir podatke o emisijama u skladu s ovim podstavkom, neovisna osoba certificira izvješće operatora o cijeni ugljika kao nezadovoljavajuće u skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (b).

Članak 16.

Pristup potrebnim podacima

Neovisna osoba provodi razgovore i dobiva pristup potrebnim podacima kako bi prikupila dovoljno informacija i dokaza na temelju kojih može zaključiti sadržava li izvješće operatora o cijeni ugljika značajna pogrešna prikazivanja.

Ako je to opravdano na temelju analize koju je neovisna osoba provela u skladu s usklađenom normom iz članka 10. stavka 1., neovisna osoba može odlučiti fizički posjetiti jednu ili više lokacija na kojima je definiran postupak pripisivanja podataka o cijeni ugljika specifičnim ugrađenim emisijama i na kojima su pohranjeni dokazi o stvarno plaćenoj cijeni ugljika.

Članak 17.

Ispravljanje pogrešnih prikazivanja i neusklađenosti

1. Ako neovisna osoba tijekom certifikacije utvrdi pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti s ovom Uredbom, o tome bez odgode obavješćuje operatora i zahtijeva od njega da ispravi utvrđena pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti. Operator ispravlja utvrđena pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti.

2. Neovisna osoba u svojoj internoj certifikacijskoj dokumentaciji dokumentira sva pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti koje je operator ispravio tijekom certificiranja i označava ih kao ispravljene.

3. Ako operator ne ispravi pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, neovisna osoba prije izdavanja izvješća o certifikaciji u skladu s člankom 19. zahtijeva od operatora da objasni glavne uzroke pogrešnih prikazivanja ili neusklađenosti i razloge zbog kojih nije izvršio zatražene ispravke.

4. Neovisna osoba utvrđuje utječu li neispravljena pogrešna prikazivanja, pojedinačno ili zajedno s drugim pogrešnim prikazivanjima, na ukupnu stvarno plaćenu cijenu ugljika prijavljenu za svaku robu. Pri ocjenjivanju značajnosti pogrešnih prikazivanja neovisna osoba uzima u obzir razmjer i vrstu pogrešnih prikazivanja i konkretne okolnosti u kojima su nastala.

Neovisna osoba može pogrešna prikazivanja smatrati značajnima čak i ako su, pojedinačno ili zajedno s drugim pogrešnim prikazivanjima, ispod razine značajnosti iz članka 18., ako ih je takvima opravdano smatrati zbog razmjera i vrste pogrešnih prikazavinja i konkretnih okolnosti u kojima su nastale.

5. Ako operator ne ispravi neusklađenosti u skladu sa stavkom 1. prije nego što neovisna osoba izda izvješće o certifikaciji, neovisna osoba procjenjuje utječe li neispravljena neusklađenost na ukupnu stvarno plaćenu cijenu ugljika prijavljenu za svaku robu i dovodi li to do značajnog pogrešnog prikazivanja.

Članak 18.

Razina značajnosti

Pri procjeni pogrešnih prikazivanja u prijavljenim podacima za izvještajno razdoblje koje podliježe certificiranju neovisna osoba primjenjuje razinu značajnosti za svaku tonu relevantne robe, ili za svaki MWh u slučaju uvezene električne energije, označene pripadajućom oznakom kombinirane nomenklature (KN). Ta razina značajnosti iznosi 5 % ukupne stvarno plaćene cijene ugljika pripisane toj robi.

Članak 19.

Izvješće o certifikaciji

1. Na temelju prikupljenih informacija neovisna osoba certificira izvješće operatora o cijeni ugljika. Izvješće o certifikaciji uključuje jednu od sljedećih izjava o mišljenju:

(a) izvješće operatora o cijeni ugljika certificira se kao zadovoljavajuće ako ne sadržava značajna pogrešna prikazivanja, a cijena ugljika za verificirane ugrađene emisije stvarno je plaćena;

(b) izvješće operatora o cijeni ugljika certificira se kao nezadovoljavajuće ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

1. izvješće operatora o cijeni ugljika sadržava značajna pogrešna prikazivanja koja nisu ispravljena prije izdavanja izvješća o certifikaciji;

2. neovisna osoba nije uspjela prikupiti dostatne dokaze;

3. izvješće operatora o cijeni ugljika nije dovoljno jasno da bi se uz razumno jamstvo moglo utvrditi da ne sadržava značajna pogrešna prikazivanja.

2. Od 1. veljače 2027. neovisna osoba izdaje izvješće o certifikaciji u CBAM registru.

3. Ako je operator registriran u CBAM registru u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2023/956, izvješće o certifikaciji dostavlja se operatoru putem CBAM registra.

4. Ako operator nije registriran u CBAM registru, neovisna osoba preuzima izvješće o certifikaciji iz CBAM registra u njegovu izvornom standardnom softverskom formatu i dostavlja ga operatoru drugim sredstvima. Neovisna osoba operatoru dostavlja i primjerak izvješća o certifikaciji u standardiziranom elektroničkom formatu digitalnih dokumenata koji je široko prihvaćen, isključivo u informativne svrhe.

5. Izvješće o certifikaciji izrađuje se na temelju elektroničkog predloška koji je Komisija stavila na raspolaganje.

6. Elektronički predložak iz stavka 5. sadržava barem informacije utvrđene u Prilogu V.

7. Neovisna osoba ne izdaje izvješće o certifikaciji ako već postoji izvješće o certifikaciji koje obuhvaća isto izvještajno razdoblje za isto postrojenje.

8. Na zahtjev operatora neovisna osoba može izdati revidiranu verziju izvješća o certifikaciji kojom se zamjenjuje prethodna verzija kako bi se ispravila pogreška ili uzeli u obzir novi dokazi ili informacije utvrđeni nakon izdavanja izvješća.

9. Neovisna osoba sastavlja izvješće o certifikaciji na engleskom jeziku.

Članak 20.

Interna dokumentacija o certifikaciji

1. Neovisna osoba priprema i sastavlja internu dokumentaciju o certifikaciji koja sadržava barem sljedeće informacije:

(a) rezultate certifikacije;

(b) informacije dobivene od operatora u skladu s člankom 13.;

(c) stratešku analizu, analizu rizika i plan certifikacije;

(d) dovoljno informacija kojima se potkrepljuje izjava o mišljenju u izvješću o certifikaciji, uključujući obrazloženja za procjene jesu li pogrešna prikazivanja bila značajna.

2. Interna dokumentacija o certifikaciji iz stavka 1. sastavlja se tako da nacionalno akreditacijsko tijelo može ocijeniti je li certifikacija provedena u skladu s ovom Uredbom.

3. Neovisna osoba čuva internu dokumentaciju o certifikaciji onoliko dugo koliko je potrebno da se omogući preispitivanje podnesenih CBAM deklaracija.

4. Neovisna osoba Komisiji i nadležnim tijelima na zahtjev omogućuje pristup internoj dokumentaciji o certifikaciji i drugim relevantnim informacijama kako bi se olakšala evaluacija certifikacije. Neovisna osoba omogućuje pristup toj dokumentaciji putem CBAM registra, osim ako je zatraženo drukčije, najkasnije 30 kalendarskih dana od podnošenja zahtjeva.

ODJELJAK 3.

Akreditacija i nadzor neovisnih osoba i suradnja među tijelima

Članak 21.

Zahtjev za akreditaciju

1. Podnositelj zahtjeva koji ima poslovni nastan u skladu s nacionalnim pravom države članice podnosi zahtjev za akreditaciju nacionalnom akreditacijskom tijelu te države članice za opseg akreditacije utvrđen u Prilogu IV.

Međutim, podnositelj zahtjeva podnosi svoj zahtjev za akreditaciju nacionalnom akreditacijskom tijelu bilo koje druge države članice koja dodjeljuje akreditaciju za opseg akreditacije utvrđen u Prilogu IV. u bilo kojoj od sljedećih situacija:

(a) ako je država članica poslovnog nastana odlučila da neće osnovati nacionalno akreditacijsko tijelo i nema mogućnost obratiti se nacionalnom akreditacijskom tijelu druge države članice;

(b) ako nacionalno akreditacijsko tijelo iz prvog podstavka ne provodi akreditaciju za opseg akreditacije iz Priloga IV.;

(c) ako nacionalno akreditacijsko tijelo iz prvog podstavka nije uspješno prošlo istorazinsku evaluaciju za skupine djelatnosti za koje se traži akreditacija.

2. Podnositelj zahtjeva koji nema poslovni nastan u skladu s nacionalnim pravom države članice podnosi zahtjev za akreditaciju nacionalnom akreditacijskom tijelu bilo koje države članice koja dodjeljuje akreditaciju za opseg akreditacije utvrđen u Prilogu IV.

3. Uz zahtjev podnositelj zahtjeva iz stavaka 1. i 2. nacionalnom akreditacijskom tijelu stavlja na raspolaganje barem sljedeće dokumente:

(a) opis kompetencija podnositelja zahtjeva za obavljanje certifikacije u skladu s ovom Uredbom i usklađenom normom iz članka 10. stavka 1.;

(b) opis postupka za osiguravanje neovisnosti, uključujući relevantnu evidenciju o nepristranosti i neovisnosti podnositelja zahtjeva i njegova osoblja;

(c) popis tehničkih stručnjaka i ključnog osoblja uključenog u certificiranje izvješća operatora o cijenama ugljika;

(d) opis sustava upravljanja kvalitetom utvrđenog u usklađenoj normi iz članka 10. stavka 1., uključujući elemente koji se odnose na internu dokumentaciju o certifikaciji;

(e) relevantnu evidenciju kojom se dokazuje usklađenost s ovom Uredbom, među ostalim u pogledu kompetencija i nepristranosti osoblja podnositelja zahtjeva;

(f) ako je primjenjivo, sve relevantne dokaze o kompetencijama za primjenu međunarodne norme iz članka 10. stavka 1., kako ih je priznalo nacionalno akreditacijsko tijelo ili akreditacijsko tijelo treće zemlje.

4. Nakon primitka zahtjeva za akreditaciju nacionalno akreditacijsko tijelo može zatražiti od podnositelja zahtjeva da dostavi bilo kakve druge informacije koje smatra potrebnima za ocjenjivanje zahtjeva.

Nacionalno akreditacijsko tijelo može od podnositelja zahtjeva koji nema poslovni nastan u skladu s nacionalnim pravom države članice zatražiti da dostavi informacije kojima se potvrđuje da nacionalno akreditacijsko tijelo može obavljati akreditacijske aktivnosti u zemlji u kojoj podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan.

5. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo koje pruža akreditacijske usluge u skladu s ovom Uredbom ne može provesti akreditaciju podnositelja zahtjeva koji nema poslovni nastan u skladu s nacionalnim pravom države članice, podnositelju zahtjeva nakon primitka njegova zahtjeva za akreditaciju bez nepotrebne odgode dostavlja odgovor s propisnim obrazloženjem u kojem navodi razloge za neprovođenje akreditacije i popis nacionalnih akreditacijskih tijela koja bi mogla provesti postupak akreditacije.

6. Tijelo koje je priznato kao organizator istorazinske evaluacije iz članka 29. olakšava razmjenu informacija među nacionalnim akreditacijskim tijelima vođenjem popisa nacionalnih akreditacijskih tijela koja pružaju akreditacijske usluge u okviru CBAM-a i nacionalnih akreditacijskih tijela koja mogu provesti postupak akreditacije za podnositelje zahtjeva koji nemaju poslovni nastan u skladu s nacionalnim pravom države članice.

Članak 22.

Opseg ocjenjivanja koje provode nacionalna akreditacijska tijela

Nacionalno akreditacijsko tijelo iz članka 3. stavka 32. Uredbe (EU) 2023/956 ocjenjuje ispunjava li pravna osoba koja podnosi zahtjev za akreditaciju („podnositelj zahtjeva”) ili neovisna osoba oba sljedeća uvjeta:

(a) kvalificirana je za certificiranje izvješća operatora o cijenama ugljika u skladu s ovim poglavljem;

(b) provodi certifikaciju u skladu s ovim poglavljem.

Članak 23.

Ocjenjivanje zahtjeva za akreditaciju i odluka o dodjeli akreditacije

1. Pri ocjenjivanju zahtjeva za akreditaciju nacionalno akreditacijsko tijelo poduzima sve sljedeće:

(a) preispituje informacije koje je dostavio podnositelj zahtjeva u skladu s člankom 21. stavkom 3.;

(b) obilazi prostore podnositelja zahtjeva radi pregleda reprezentativnog uzorka interne dokumentacije o certifikaciji podnositelja zahtjeva;

(c) svjedoči radu reprezentativnog broja osoblja podnositelja zahtjeva uključenog u certificiranje izvješća operatora o cijenama ugljika i ocjenjuje kompetencije tog osoblja kako bi se osiguralo da postupa u skladu s ovom Uredbom.

2. Tijekom ocjenjivanja nacionalno akreditacijsko tijelo uzima u obzir sve sljedeće:

(a) složenost opsega akreditacije obuhvaćenog zahtjevom;

(b) zemljopisna područja na kojima podnositelj zahtjeva provodi ili planira provoditi certifikaciju;

(c) je li podnositelj zahtjeva akreditiran za opseg akreditacije u skladu s Uredbom (EU) 2023/956.

Nacionalno akreditacijsko tijelo može razmotriti i sve relevantne dokaze koje je podnositelj zahtjeva dostavio u skladu s člankom 21. stavkom 3. točkom (f).

3. Nacionalno akreditacijsko tijelo može s akreditacijskim tijelom s poslovnim nastanom u trećoj zemlji sklopiti sporazum o delegiranju dijela aktivnosti ocjenjivanja iz stavka 1. tom akreditacijskom tijelu u odnosu na podnositelje zahtjeva s poslovnim nastanom u skladu s nacionalnim pravom države tog akreditacijskog tijela. Nacionalno akreditacijsko tijelo ostaje odgovorno za akreditaciju podnositelja zahtjeva.

4. Nacionalno akreditacijsko tijelo izvješćuje podnositelja zahtjeva o svojim nalazima i bilo kakvim neusklađenostima te traži da se podnositelj zahtjeva o njima očituje.

5. Podnositelj zahtjeva poduzima korektivne mjere kako bi otklonio svaku neusklađenost u skladu sa stavkom 3. i u roku koji odredi nacionalno akreditacijsko tijelo dostavlja odgovor u kojem navodi mjere koje je poduzeo ili planira poduzeti kako bi otklonio predmetne neusklađenosti.

6. Nacionalno akreditacijsko tijelo pregledava odgovor podnositelja zahtjeva u skladu sa stavkom 4.

7. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo utvrdi da su odgovor podnositelja zahtjeva ili poduzete mjere nedostatni ili nedjelotvorni, od podnositelja zahtjeva traži da dostavi dodatne informacije ili poduzme daljnje mjere te može zatražiti dokaze o stvarnoj provedbi tih mjera ili provesti naknadno ocjenjivanje kako bi ocijenilo stvarnu provedbu tih mjera.

8. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo odluči dodijeliti ili obnoviti akreditaciju ili proširiti opseg akreditacije, u tu svrhu izdaje potvrdu o akreditaciji.

Potvrda o akreditaciji vrijedi najdulje pet godina od datuma njezina izdavanja.

Članak 24.

Proširenje opsega

1. Verifikator akreditiran u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2025/2551 za skupinu djelatnosti navedenu u Prilogu I. toj uredbi ili podnositelj zahtjeva akreditiran u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2018/2067 za relevantnu skupinu djelatnosti iz Priloga I. toj uredbi može podnijeti zahtjev za proširenje opsega svoje akreditacije na skupinu djelatnosti utvrđenu u Prilogu IV. ovoj Uredbi.

2. Nacionalno akreditacijsko tijelo na temelju zahtjeva u skladu sa stavkom 1. za proširenje opsega dodijeljene akreditacije utvrđuje jesu li ispunjeni zahtjevi iz članka 22. za zatraženo proširenje opsega te akreditacije.

Članak 25.

Godišnji nadzor

Nacionalno akreditacijsko tijelo provodi godišnji nadzor svake neovisne osobe kojoj je izdalo potvrdu o akreditaciji. Nadzor obuhvaća barem:

(a) ocjenu na licu mjesta ili ocjenjivanje virtualnim obilaskom ureda;

(b) praćenje rada i ocjenjivanje kompetencija reprezentativnog broja osoblja neovisne osobe u skladu s člankom 23. stavkom 1. točkom (c).

Članak 26.

Prigovori

Ako nacionalno akreditacijsko tijelo od bilo kojeg nadležnog tijela, Komisije, operatora ili bilo koje druge zainteresirane strane primi prigovor koji se odnosi na neovisnu osobu koju je akreditiralo, nacionalno akreditacijsko tijelo najkasnije tri mjeseca od datuma primitka prigovora poduzima sve sljedeće:

(a) ocjenjuje utemeljenost prigovora;

(b) osigurava da predmetna neovisna osoba dobije mogućnost da iznese svoje primjedbe;

(c) poduzima odgovarajuće mjere za rješavanje prigovora;

(d) evidentira prigovor i poduzete mjere;

(e) odgovara na prigovor.

Članak 27.

Suspenzija i smanjenje opsega akreditacije i povlačenje akreditacije

1. Ne dovodeći u pitanje stavke 2., 3. i 4., nacionalno akreditacijsko tijelo može suspendirati ili povući akreditaciju ili smanjiti opseg akreditacije neovisne osobe ako neovisna osoba ne ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi.

2. Nacionalno akreditacijsko tijelo suspendira ili povlači akreditaciju ili smanjuje opseg akreditacije ako neovisna osoba to zatraži.

3. Nacionalno akreditacijsko tijelo suspendira akreditaciju ili smanjuje opseg akreditacije ako neovisna osoba:

(a) počini teško kršenje zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi;

(b) uporno i opetovano ne ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi; ili

(c) prekrši bilo koje druge uvjete koje je utvrdilo nacionalno akreditacijsko tijelo.

4. Nacionalno akreditacijsko tijelo povlači akreditaciju neovisne osobe ako se utvrdi bilo što od sljedećeg:

(a) neovisna osoba nije otklonila nedostatke koji su bili osnova za odluku o suspenziji akreditacije;

(b) član rukovodstva ili osoblja neovisne osobe koji sudjeluje u certifikaciji proglašen je krivim za prijevaru;

(c) neovisna osoba namjerno je dostavila lažne informacije ili je namjerno prikrila informacije.

5. Nacionalno akreditacijsko tijelo može suspendirati ili povući akreditaciju neovisne osobe ako utvrdi da više ne može obavljati akreditacijske aktivnosti u zemlji u kojoj podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan.

Članak 28.

Aktivnosti promatranja

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo može odlučiti provoditi aktivnosti promatranja verifikatora koji su postali neovisne osobe u skladu s člankom 11. stavkom 1. radi stjecanja iskustva u akreditacijskim aktivnostima na temelju ove Uredbe prije akreditiranja za opseg akreditacije utvrđen u Prilogu IV.

2. Nacionalno akreditacijsko tijelo može obavljati aktivnosti promatranja samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) nacionalno akreditacijsko tijelo ne provodi akreditaciju za opseg akreditacije iz Priloga IV.;

(b) najmanje jedna neovisna osoba obavijestila je nacionalno akreditacijsko tijelo da je postala neovisna osoba u skladu s člankom 11. stavkom 1.

3. Aktivnosti promatranja mogu obuhvaćati sve aktivnosti koje bi nacionalno akreditacijsko tijelo provodilo u skladu s ovom Uredbom za akreditaciju neovisne osobe, uključujući podnošenje godišnjeg programa rada i izvješća o upravljanju iz članka 32. te o obavješćivanju iz članka 35.

Nacionalno akreditacijsko tijelo relevantnim neovisnim osobama u razumnom roku dostavlja popis aktivnosti promatranja koje namjerava obavljati.

Članak 29.

Istorazinska evaluacija i uzajamno priznavanje

1. Nacionalna akreditacijska tijela podliježu redovitim istorazinskim evaluacijama koje provodi tijelo priznato kao organizator istorazinske evaluacije u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008.

2. Ako ishod istorazinske evaluacije nije zadovoljavajući, nacionalno akreditacijsko tijelo prestaje provoditi aktivnosti i pružati usluge u skladu s ovom Uredbom dok se ne postigne zadovoljavajući ishod istorazinske evaluacije.

3. Ako je nacionalno akreditacijsko tijelo uspješno prošlo istorazinsku evaluaciju u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2025/2551 ili mu je odobreno izuzeće od zahtjeva za podvrgavanje novoj istorazinskoj evaluaciji u skladu s člankom 27. stavkom 4. te delegirane uredbe, nacionalno akreditacijsko tijelo ne mora se podvrgnuti novoj istorazinskoj evaluaciji u skladu s ovom Uredbom.

Izuzeće od zahtjeva za podvrgavanje novoj istorazinskoj evaluaciji primjenjuje se u razdoblju od najviše četiri godine od datuma na koji tijelo priznato kao organizator istorazinske evaluacije u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 o svojoj odluci obavijesti nacionalno akreditacijsko tijelo.

4. Do završetka postupka istorazinske evaluacije države članice priznaju potvrde o akreditaciji i izvješća o certifikaciji neovisnih osoba koje je akreditiralo to nacionalno akreditacijsko tijelo kao valjane. To čine pod uvjetom da nacionalno akreditacijsko tijelo ispunjava barem jedan od sljedećih uvjeta:

(a) odobreno mu je izuzeće iz stavka 3.;

(b) pokrenuta je istorazinska evaluacija.

Članak 30.

Razmjena informacija i suradnja

Ako nacionalno akreditacijsko tijelo pruža akreditacijske usluge za opseg akreditacije utvrđen u Prilogu IV., država članica u kojoj se nalazi nacionalno akreditacijsko tijelo uspostavlja djelotvornu razmjenu informacija i suradnju između tog nacionalnog akreditacijskog tijela i nadležnog tijela.

Članak 31.

Razmjena informacija o potvrdama o akreditaciji i administrativnim mjerama

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo bez odgode dostavlja nadležnom tijelu države članice u kojoj ima poslovni nastan sve relevantne informacije koje su potrebne za registraciju neovisne osobe u CBAM registru i za svako naknadno ažuriranje te registracije u skladu s člankom 10. Provedbene uredbe (EU) 2024/3210. Te informacije uključuju barem sljedeće:

(a) svaku odluku o dodjeli akreditacije ili svaku odluku o produljenju ili proširenju opsega te akreditacije;

(b) svaku odluku na temelju članka 27. o suspenziji, smanjenju opsega ili povlačenju akreditacije i svaku odluku o žalbi kojom se poništava takva odluka;

(c) svaki opoziv odluke o suspenziji akreditacije.

2. Nadležno tijelo iz stavka 1. u CBAM registru registrira i ažurira informacije o neovisnim osobama primljene u skladu sa stavkom 1.

3. Komisija objavljuje informacije iz stavka 1. u interoperabilnom formatu.

Članak 32.

Program rada za akreditaciju i izvješće o upravljanju

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo u program rada za akreditaciju iz članka 21. stavka 1. Delegirane uredbe (EU) 2025/2551 uključuje popis neovisnih osoba koje je akreditiralo. Taj popis sadržava sljedeće informacije za svaku neovisnu osobu:

(a) aktivnosti koje nacionalno akreditacijsko tijelo planira za tu neovisnu osobu, uključujući aktivnosti nadzora i ponovnog ocjenjivanja;

(b) predviđeno vrijeme i mjesto certifikacije, uz naznaku o tome hoće li se obaviti fizički ili virtualni obilazak lokacije;

(c) datume predviđenih ocjena rada u praksi koje provodi nacionalno akreditacijsko tijelo kako bi ocijenilo neovisnu osobu, uključujući ime i identifikacijske podatke operatora i postrojenja koje će posjetiti tijekom te ocjene.

2. Ako se bilo koja informacija iz stavka 1. promijeni, nacionalno akreditacijsko tijelo nadležnom tijelu dostavlja ažurirani program rada u roku utvrđenom u članku 21. stavku 1. drugom podstavku Delegirane uredbe (EU) 2025/2551.

3. Nacionalno akreditacijsko tijelo u izvješće o upravljanju iz članka 21. stavka 2. Delegirane uredbe (EU) 2025/2551 za svaku neovisnu osobu koju je akreditiralo uključuje barem sljedeće informacije:

(a) pojedinosti o akreditaciji neovisne osobe, uključujući opseg njezine akreditacije;

(b) sve promjene opsega akreditacije neovisne osobe;

(c) sažetak rezultata nadzora i aktivnosti ponovnog ocjenjivanja koje je provelo nacionalno akreditacijsko tijelo;

(d) sažetak rezultata provedenih izvanrednih ocjenjivanja, uključujući razloge za pokretanje tih izvanrednih ocjenjivanja;

(e) sve prigovore podnesene protiv neovisne osobe od posljednjeg izvješća o upravljanju i informacije o mjerama koje je nacionalno akreditacijsko tijelo poduzelo s obzirom na te prigovore;

(f) pojedinosti o mjerama koje je nacionalno akreditacijsko tijelo poduzelo kao odgovor na informacije dobivene od nadležnog tijela u skladu s člankom 34., osim ako je nacionalno akreditacijsko tijelo te informacije smatralo prigovorom u smislu članka 26.

Ako je nacionalno akreditacijsko tijelo u skladu s člankom 21. stavkom 5. obavijestilo podnositelja zahtjeva za akreditaciju da ne može provesti postupak akreditacije, nacionalno akreditacijsko tijelo u izvješće o upravljanju iz stavka 3. uključuje popis podnositelja zahtjeva, uključujući njihovo ime, zemlju poslovnog nastana i opseg tražene akreditacije.

Članak 33.

Razmjena informacija između nadležnih tijela i Komisije

1. Nadležna tijela bez odgode putem CBAM registra drugim nadležnim tijelima i Komisiji stavljaju na raspolaganje informacije o neovisnim osobama uključenima u program rada za akreditaciju i izvješće o upravljanju iz članka 32.

2. Ako nadležno tijelo ili Komisija provedu preispitivanje CBAM deklaracije u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EU) 2023/956, putem CBAM registra stavljaju na raspolaganje drugim nadležnim tijelima i, prema potrebi, Komisiji informacije o pokretanju preispitivanja i rezultatima ispitivanja u mjeri u kojoj se odnose na rad neovisne osobe.

Članak 34.

Informacije koje nadležno tijelo dostavlja nacionalnom akreditacijskom tijelu i poslovna tajna

1. Nadležno tijelo države članice u kojoj nacionalno akreditacijsko tijelo ima poslovni nastan redovito i najmanje jednom godišnje nacionalnom akreditacijskom tijelu koje je akreditiralo neovisnu osobu dostavlja barem sljedeće informacije:

(a) relevantne rezultate provjera dokaza da je cijena ugljika stvarno plaćena i izvješća o certifikaciji, uključujući svaku utvrđenu neusklađenost neovisne osobe s ovom Uredbom;

(b) sve prigovore koji se odnose na neovisnu osobu koje nadležno tijelo zaprimi.

2. Za potrebe stavka 1. nadležno tijelo upotrebljava elektronički predložak koji je Komisija stavila na raspolaganje.

3. Ako nadležno tijelo zaprimi prigovor koji se odnosi na neovisnu osobu koju je akreditiralo nacionalno akreditacijsko tijelo druge države članice, nadležno tijelo prosljeđuje prigovor tom nacionalnom akreditacijskom tijelu.

4. Ako informacije iz stavaka 1. i 3. pokazuju da su nadležno tijelo ili Komisija utvrdili da neovisna osoba nije usklađena s ovom Uredbom, nacionalno akreditacijsko tijelo dostavu tih informacija smatra prigovorom nadležnog tijela koji se odnosi na tu neovisnu osobu u skladu s člankom 26.

5. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo primi informacije koje se odnose na izvješće operatora o cijeni ugljika ili izvješće o certifikaciji, te informacije podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne. Nacionalno akreditacijsko tijelo ne smije otkriti te informacije nijednoj drugoj osobi ili tijelu, osim ako se otkrivanje zahtijeva na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.

Članak 35.

Obavješćivanje koje provode neovisne osobe

1. Neovisne osobe do 15. studenog svake godine dostavljaju nacionalnom akreditacijskom tijelu koje ih je akreditiralo sljedeće informacije za sljedeću kalendarsku godinu:

(a) planirano vrijeme i mjesto certifikacije koju trebaju provesti, uz naznaku hoće li se obaviti fizički ili virtualni obilazak lokacije;

(b) ime i identifikacijske podatke svakog operatora čija izvješća o cijeni ugljika podliježu certifikaciji te identifikacijske podatke predmetnih postrojenja;

(c) imena članova certifikacijskog tima i opseg akreditacije za aktivnosti operatora.

2. Ako se bilo koja informacija iz stavka 1. promijeni, neovisne osobe o tim promjenama obavješćuju nacionalno akreditacijsko tijelo u roku dogovorenom s tim tijelom.

3. Neovisne osobe bez odgode obavješćuju nacionalno akreditacijsko tijelo o svim bitnim promjenama koje se odnose na njihov status ili rad koje bi mogle utjecati na njihovu akreditaciju.

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od 1. siječnja 2026.

Uredba se preispituje najkasnije 2027.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. studenog 2026.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Metodologija za izračun stvarno plaćene cijene ugljika za ugrađene emisije

U ovom Prilogu utvrđuju se metode za pripisivanje stvarno plaćene cijene ugljika za specifične emisije ugrađene u robu.

1. DEFINICIJE

Za potrebe ovog Priloga i priloga II. i III. primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika” znači emisije koje su prijavljene i potvrđene u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika;

(2) „rabat ili drugi oblici naknade za emisije” znači udio emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika koji se nadoknađuje rabatima ili drugim oblicima naknade;

(3) „porez na ugljik” znači porez, pristojba ili naknada za ugljik u obliku poreza na ugljik iz točkastih izvora ili poreza na ugljik na temelju goriva koje utvrđuju tijela trećih zemalja;

(4) „porez na ugljik iz točkastih izvora” znači izravni porez, pristojba ili naknada koji se naplaćuju na emisije stakleničkih plinova koje potječu iz određenog, prepoznatljivog izvora;

(5) „porez na ugljik na temelju goriva” znači izravni porez, pristojba ili naknada koja se naplaćuje za sadržaj ugljika u opskrbi fosilnim gorivima čije se emisije ispuštaju tijekom proizvodnje robe;

(6) „izvještajno razdoblje za mehanizam za određivanje cijena ugljika” znači razdoblje koje se primjenjuje na praćenje emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika i izvješćivanje o njima;

(7) „ugljični kredit” znači kredit koji izdaje mehanizam za kreditiranje, a koji predstavlja smanjenje ili uklanjanje emisija stakleničkih plinova iz atmosfere ostvareno aktivnošću ublažavanja koja se provodi u operacijama čije emisije nisu obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika;

(8) „međunarodni ugljični kredit” znači ugljični kredit povezan s aktivnošću ublažavanja koja se provodi u zemlji koja nije zemlja proizvodnje robe.

2. KORACI PRIPISIVANJA U METODOLOGIJI

Cijena ugljika koja je stvarno plaćena za specifične emisije ugrađene u robu pripisuje se provedbom sljedećih uzastopnih koraka:

(a) utvrđivanje cijene ugljika plaćene po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, izražene u tCO_2e, u skladu s odjeljkom 3., za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika koji obuhvaća emisije stakleničkih plinova ispuštene tijekom proizvodnje robe;

(b) pripisivanje emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika svakoj robi, u skladu s odjeljkom 4., za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika koji obuhvaća emisije stakleničkih plinova ispuštene tijekom proizvodnje robe;

(c) pripisivanje rabata ili drugih oblika naknade za emisije svakoj robi, u skladu s odjeljkom 5., za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika koji obuhvaća emisije stakleničkih plinova ispuštene tijekom proizvodnje robe;

(d) pripisivanje stvarno plaćene cijene ugljika specifičnim ugrađenim emisijama i utvrđivanje podatkovnih točaka koje su potrebne CBAM deklarantu, u skladu s odjeljkom 6., za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika koji obuhvaća emisije stakleničkih plinova ispuštene tijekom proizvodnje robe;

(e) konvertiranje stvarno plaćene cijene ugljika u eure i agregiranje ukupne stvarno plaćene cijene ugljika za specifične ugrađene emisije, u skladu s odjeljkom 7.

Kad se u ovom Prilogu navode dokazi kojima se potkrepljuje stvarno plaćena cijena ugljika, ti se dokazi odnose na određeno postrojenje koje proizvodi robu, među ostalim ako cijenu ugljika plaća subjekt na koji se primjenjuje mehanizam za određivanje cijena ugljika koji se primjenjuje na više postrojenja.

3. ODREĐIVANJE PRIMJENJIVE CIJENE UGLJIKA PO TONI EMISIJA NA TEMELJU OBLIKA MEHANIZMA ZA ODREĐIVANJE CIJENA UGLJIKA

Za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika koji obuhvaća emisije stakleničkih plinova povezane s proizvodnjom robe utvrđuje se cijena ugljika po toni emisija.

Ako emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika obuhvaćaju izravne emisije, cijena ugljika po toni izravnih emisija (CP_{DIR}) određuje se kako je navedeno u odjeljcima 3.1. i 3.3.

Ako emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika obuhvaćaju neizravne emisije, cijena ugljika po toni neizravnih emisija (CP_{IND}) određuje se kako je navedeno u odjeljcima 3.2. i 3.3.

Ako emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika obuhvaćaju i izravne i neizravne emisije, cijena ugljika utvrđuje se zasebno po toni izravnih odnosno neizravnih emisija.

Ako su rabati ili drugi oblici naknade u obliku povrata u novčanoj vrijednosti, odgovarajuće smanjenje cijene ugljika utvrđuje se kako je navedeno u odjeljku 3.4.

3.1. **Određivanje cijene ugljika povezane s izravnim emisijama**

Ako se cijena ugljika primjenjuje na izravne emisije postrojenja koje podliježe sustavu trgovanja emisijama ili porezu na ugljik iz točkastih izvora, cijena ugljika za izravne emisije utvrđuje se na temelju sljedeće jednadžbe:

$$CP_{DIR} = CP \,/\, EM_CPM_{DIR} \qquad \text{(jednadžba 1)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— CP_{DIR} je cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— CP je ukupna cijena ugljika koju je operator platio za izravne emisije za relevantno izvještajno razdoblje za mehanizam za određivanje cijena ugljika, izražena u jedinici lokalne valute jurisdikcije,

— EM_CPM_{DIR} su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama za relevantno izvještajno razdoblje za mehanizam za određivanje cijena ugljika, izražene u toni CO_2e.

Ako se cijena ugljika primjenjuje na emisije uvezene električne energije (kao robe u okviru CBAM-a), cijena ugljika može se utvrditi primjenom relevantne zadane cijene ugljika koju je Komisija objavila ili na temelju stvarne cijene ugljika ako se izvješćivanje o ugrađenim emisijama utvrđuje na temelju stvarnih vrijednosti, u skladu s emisijskim faktorom za uvezenu električnu energiju utvrđenim na temelju stvarnih emisija prijavljenih u izvješću o emisijama, u skladu s odjeljkom 1. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547.

Ako se cijena ugljika primjenjuje na mehanizam za određivanje cijena ugljika na temelju goriva, primjenjuje se odjeljak 3.3.3.

3.2. **Određivanje cijene ugljika povezane s neizravnim emisijama**

Ako se cijena ugljika primjenjuje na neizravne emisije postrojenja, cijena ugljika za neizravne emisije utvrđuje se na temelju prosječne godišnje cijene ugljika po jedinici kupljene električne energije primjenom sljedeće jednadžbe:

$$CP_{IND} = CP/(Q_{IND} \times EF) \qquad \text{(jednadžba 2)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— CP_{IND} je prosječna cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezana s neizravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— CP je ukupna cijena ugljika plaćena za neizravne emisije, izražena u jedinici lokalne valute jurisdikcije,

— Q_{IND} je relevantna količina potrošene električne energije, izražena u MWh ili TJ,

— *EF* je emisijski faktor relevantan za potrošenu električnu energiju, izražen u tonama CO_2e/MWh ili tonama CO_2e/TJ.

Emisijski faktor za električnu energiju, *EF*, iz jednadžbe 2 u skladu je sa stvarnim ugrađenim neizravnim emisijama u skladu s člankom 8. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547.

Odstupajući od prvog podstavka, cijena ugljika povezana s neizravnim emisijama (CP_{IND}) može biti zadana cijena ugljika koju je objavila Komisija.

3.3. **Vrste mehanizma za određivanje cijena ugljika u okviru kojeg se plaća cijena ugljika**

Cijena ugljika koja obuhvaća izravne ili neizravne emisije utvrđuje se na temelju vrste mehanizama za određivanje cijena ugljika navedenih u sljedećim odjeljcima. Dokazi o takvoj cijeni ugljika navedeni su u odjeljku 3.5.

3.3.1. *Sustav trgovanja emisijama*

Ako se primjenjuje sustav trgovanja emisijama, ukupna cijena ugljika plaćena za izravne emisije u jednadžbi 1 i ukupna cijena ugljika plaćena za neizravne emisije u jednadžbi 2 utvrđuju se zasebno na temelju ponderirane prosječne dražbovne cijene jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze tijekom izvještajnog razdoblja, izražene kao cijena po toni CO_2e, koju objavljuju relevantna tijela nadležna za sustav trgovanja emisijama.

Ako ponderirana prosječna dražbovna cijena jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze nije dostupna za izvještajno razdoblje, primjenjuje se prosječna burzovna cijena te jedinice na priznatom sekundarnom tržištu koju je objavilo javno tijelo nadležno za upravljanje sekundarnim tržištem. Ako nadležno javno tijelo ne objavi prosječnu burzovnu cijenu ili nije moguće dostaviti dokaz o toj objavljenoj burzovnoj cijeni, primjenjuje se prosječna burzovna cijena koju je objavila burza ili trgovinska platforma koju su ovlastila i koju nadziru tijela jurisdikcije.

Odstupajući od prvog podstavka, CP_{DIR} i CP_{IND} u jednadžbama 1 i 2 mogu se utvrditi na temelju prosjeka cijene troška jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze operatora u trenutku kupnje. Pri utvrđivanju tog prosjeka operator uzima u obzir samo one jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze koje su na računu u registru sustava trgovanja emisijama na kraju izvještajnog razdoblja koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama.

3.3.2. *Porez na ugljik iz točkastih izvora*

Ako se primjenjuje porez na ugljik iz točkastih izvora, CP_{DIR} i CP_{IND} u jednadžbama 1 i 2 utvrđuju se zasebno na temelju primjenjive stope poreza na ugljik, izražene u cijeni ugljika plaćenoj po toni CO_2e.

Ako se snižena stopa poreza na ugljik plaća u skladu sa zakonodavstvom utvrđenim na temelju poreza na ugljik, cijena ugljika je ta snižena stopa poreza na ugljik izražena u cijeni ugljika plaćenoj po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim ili neizravnim emisijama.

Ako je stopa poreza na ugljik izmijenjena tijekom izvještajnog razdoblja, utvrđuje se vremenski ponderirana prosječna cijena ugljika tako da se zbroje izvorna cijena ugljika i izmijenjena cijena ugljika razmjerno njihovu razdoblju primjene tijekom izvještajnog razdoblja.

3.3.3. *Porez na ugljik na temelju goriva*

Ako se na goriva koja troši postrojenje primjenjuje porez na ugljik na temelju goriva, CP_{DIR} u jednadžbi 1 i CP_{IND} u jednadžbi 2 utvrđuju se zasebno na temelju ponderirane prosječne stope poreza na ugljik za goriva koja podliježu porezu na ugljik.

U tu svrhu:

(a) za goriva koja izgaraju u postrojenju u kojem su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama upotrebljava se sljedeća jednadžba:

$$CP_{DIR} = \frac{\Sigma_{f=1}^{n}(TaxRateFuel_f \times Q_{FUEL_f})}{\Sigma_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f)} \qquad \text{(jednadžba 3.a)}$$

(b) za goriva koja izgaraju u postrojenju u kojem su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s neizravnim emisijama upotrebljava se sljedeća jednadžba:

$$CP_{IND} = \frac{\Sigma_{f=1}^{n}(TaxRateFuel_f \times Q_{FUEL_f})}{\Sigma_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f)} \qquad \text{(jednadžba 3.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— CP_{DIR} je ponderirana prosječna cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, povezana s izravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— CP_{IND} je ponderirana prosječna cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, povezana s neizravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— $TaxRateFuel_f$ je posebna porezna stopa po jedinici goriva f koja se primjenjuje na gorivo kako je određeno propisima o porezu na ugljik kojem podliježe operator,

— $QFUEL_f$ je količina goriva f potrošenog u postrojenju tijekom izvještajnog razdoblja za mehanizam za određivanje cijena ugljika koja podliježe porezu na ugljik, izražena u jedinicama goriva,

— DEF_f je zadani emisijski faktor relevantan za potrošeno gorivo f, izražen u tonama CO_2e/jedinici goriva,

— $\Sigma_{f=1}^{n}$ je zbroj svih posebnih poreznih stopa za relevantna goriva koja podliježu određenom porezu na ugljik.

Zadani emisijski faktori u jednadžbama 3.a i 3.b (DEF_f):

(a) temelje se na standardnim faktorima koji su propisani zakonodavstvom jurisdikcije ili koje je odredilo porezno tijelo kao osnovu za izračun poreza po jedinici goriva na temelju sadržaja emisija;

(b) ako ti emisijski faktori nisu dostupni, temelje se na standardnim faktorima koje zemlja u kojoj se postrojenje nalazi upotrebljava za dostavu najnovijeg nacionalnog inventara Tajništvu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime;

(c) ako ti standardni faktori iz nacionalnog inventara nisu dostupni, temelje se na standardnim faktorima sadržanima u najnovijim smjernicama za nacionalne inventare stakleničkih plinova Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

Stopa poreza na ugljik utvrđena na temelju zakonodavstva o porezu na ugljik koje se primjenjuje na gorivo ($TaxRateFuel_f$) i emisijski faktor relevantan za to potrošeno gorivo (DEF_f) moraju biti u skladu sa stopom cijene ugljika utvrđenom tim zakonodavstvom.

Ako se primjenjuje snižena stopa poreza na ugljik po jedinici potrošenog goriva u skladu sa zakonodavstvom donesenim na temelju poreza na ugljik, $TaxRateFuel_f$ je snižena stopa poreza po jedinici potrošenog goriva, koja se primjenjuje na gorivo, osim ako postoje dokazi da je operator platio puni iznos poreza na ugljik i da nije primijenjeno smanjenje stope poreza.

Ako je stopa poreza na ugljik za gorivo f izmijenjena tijekom izvještajnog razdoblja, utvrđuje se vremenski ponderirana prosječna stopa cijene ugljika i koristi se za potrebe utvrđivanja $TaxRateFuel_f$ u jednadžbama 3.a i 3.b.

3.3.4. *Mehanizmi za određivanje cijena ugljika s različitim mogućnostima usklađivanja*

Ako se cijena ugljika koja se primjenjuje na izravne ili neizravne emisije postrojenja plaća u okviru različitih mogućnosti usklađivanja, uključujući upotrebu ugljičnih kredita za ispunjavanje obveza usklađenosti u okviru sustava trgovanja emisijama ili sustava poreza na ugljik, čime se postrojenjima u sustavu trgovanja emisijama omogućuje kupnja emisijskih jedinica koje nedostaju ili kredita istovjetne prirode po fiksnoj stopi koju utvrđuju nadležna tijela, CP_{DIR} u jednadžbi 1. i CP_{IND} u jednadžbi 2. utvrđuju se zasebno primjenom ponderirane prosječne stope cijene ugljika primjenom:

(a) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama:

$$CP_{DIR} = \Sigma_{i=1}^{n}(CP_{CO_i} \times EM_{CO_i})/\Sigma_{i=1}^{n}(EM_{CO_i}) \quad \text{(jednadžba 4.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s neizravnim emisijama:

$$CP_{IND} = \Sigma_{i=1}^{n}(CP_{CO_i} \times EM_{CO_i})/\Sigma_{i=1}^{n}(EM_{CO_i}) \quad \text{(jednadžba 4.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— CP_{DIR} je ponderirana prosječna cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, povezana s izravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— CP_{IND} je ponderirana prosječna cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, povezana s neizravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— CP_{CO_i} je cijena ugljika *i* obuhvaćena određenom opcijom usklađivanja, izražena kao cijena po toni CO_2e;

— EM_{CO_i} je količina emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim ili neizravnim emisijama obuhvaćenima određenom mogućnošću usklađivanja koja se upotrebljava za ispunjavanje obveza usklađenosti.

Ako se mogućnost usklađivanja sastoji od upotrebe ugljičnih kredita za ispunjavanje obveza usklađenosti u okviru sustava trgovanja emisijama ili sustava poreza na ugljik, CP_{CO_i} je cijena ugljika koja se primjenjuje na ugljične kredite za ispunjavanje obveza usklađenosti u okviru sustava trgovanja emisijama ili sustava poreza na ugljik, izražena u jedinici lokalne valute jurisdikcije. Prijavljena cijena plaćena za ugljične kredite (CP_{CO_i}) ne smije premašiti cijenu ugljika iz drugih mogućnosti usklađivanja u okviru sustava trgovanja emisijama ili poreza na ugljik, kako je utvrđeno u odjeljcima 3.3.1., 3.3.2. i 3.3.3.

Ako operator nije kupio ugljične kredite koji se upotrebljavaju za ispunjavanje obveza u okviru sustava trgovanja emisijama ili poreza na ugljik, emisijama obuhvaćenim mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su obuhvaćene tim ugljičnim kreditima dodjeljuje se cijena jednaka nuli, osim ako operator može dostaviti dokaz o njihovoj tržišnoj cijeni na temelju dokaza definiranih u odjeljku 3.5.4.

Za potrebe utvrđivanja plaćene cijene ugljika, međunarodni ugljični krediti u skladu s člankom 6 stavcima 2. i 4. Pariškog sporazuma koji se upotrebljavaju za ispunjavanje obveza usklađenosti u okviru sustava trgovanja emisijama ili sustava poreza na ugljik mogu se prijaviti samo za najviše 10 % prijavljenih i potvrđenih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika te određene treće zemlje, tako da *EMco* koji odgovara dokazanim međunarodnim ugljičnim kreditima koji ispunjavaju uvjete utvrđene u odjeljku 3.5.4. ne premašuje sljedeće postotke:

(a) ako se *EMco* odnosi na izravne emisije, 10 % ukupnih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim emisijama (*ukupni* EM_CPM_{DIR}) za mehanizam za određivanje cijena ugljika u kojem se ti međunarodni ugljični krediti upotrebljavaju za ispunjavanje obveza usklađenosti;

(b) ako se *EMco* odnosi na neizravne emisije, 10 % ukupnih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s neizravnim emisijama (*ukupni* EM_CPM_{IND}) za mehanizam za određivanje cijena ugljika u kojem se ti međunarodni ugljični krediti upotrebljavaju za ispunjavanje obveza usklađenosti.

Ako je više od 10 % prijavljenih i potvrđenih izravnih ili neizravnih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, ovisno o slučaju, obuhvaćeno takvim međunarodnim ugljičnim kreditima, emisijama obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika koji su obuhvaćeni međunarodnim ugljičnim kreditima koje premašuju taj prag od 10 % dodjeljuje se cijena jednaka nuli, a 10 % prijavljenih i potvrđenih izravnih ili neizravnih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, ovisno o slučaju, dodjeljuje se prosječna cijena ugljika plaćena za te međunarodne ugljične kredite.

$\Sigma_{i=1}^{n}$ $[EM_{CO_i}]$ odgovara ukupnim emisijama obuhvaćenima mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanima s izravnim ili neizravnim emisijama obuhvaćenima mogućnostima usklađivanja.

3.4. **Određivanje cjenovne vrijednosti rabata ili drugih oblika naknade u novčanoj vrijednosti**

Ako je rabat ili drugi oblik naknade u obliku povrata u novčanoj vrijednosti, stopa cijene povrata po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika određuje se upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama:

$$RC_{DIR} = RC_{VALUE}/EM_CPM_{DIR} \qquad \text{(jednadžba 5.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s neizravnim emisijama:

$$RC_{IND} = RC_{VALUE}/EM_CPM_{IND} \qquad \text{(jednadžba 5.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— RC_{DIR} je stopa rabata ili drugog oblika naknade po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim emisijama i s vrstom povrata iz ovog odjeljka, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— RC_{IND} je stopa rabata ili drugog oblika naknade po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s neizravnim emisijama i s vrstom povrata iz ovog odjeljka, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— RC_{VALUE} je ukupna cjenovna vrijednost rabata ili drugog oblika naknade u smislu primljene novčane vrijednosti povezane s razdobljem mehanizma za određivanje cijena ugljika, izražena u lokalnoj valuti,

— EM_CPM_{DIR} su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama, izražene u tonama CO_2e, ako se povrat u novčanoj vrijednosti odnosi na izravne emisije,

— EM_CPM_{IND} su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama, izražene u tonama CO_2e, ako se povrat u novčanoj vrijednosti odnosi na neizravne emisije, uključujući nadoknadu troškova za cijenu ugljika plaćenu za kupljenu električnu energiju.

Stopa rabata ili drugog oblika naknade po toni emisija povezanih s povratom u novčanoj vrijednosti oduzima se od stope cijene ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim ili neizravnim emisijama upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama:

$$EFF_CP_{DIR} = CP_{DIR} - RC_{DIR} \qquad \text{(jednadžba 6.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s neizravnim emisijama:

$$EFF_CP_{IND} = CP_{IND} - RC_{IND} \qquad \text{(jednadžba 6.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— EFF_CP_{DIR} je stvarno plaćena cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim emisijama izraženima u cijeni po tonama CO_2e,

— EFF_CP_{IND} je stvarno plaćena cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s neizravnim emisijama izraženima u cijeni po tonama CO_2e,

— CP_{DIR} je stopa cijene ugljika ili ponderirana prosječna stopa cijene ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— CP_{IND} je ponderirana prosječna stopa cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s neizravnim emisijama postrojenja koje proizvodi robu, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— RC_{DIR} je stopa rabata ili naknade po toni emisija povezanih s izravnim emisijama i vrstom povrata iz ovog odjeljka, izražena kao cijena po toni CO_2e,

— RC_{IND} je stopa rabata ili naknade po toni emisija povezanih s neizravnim emisijama i vrstom povrata iz ovog odjeljka, izražena kao cijena po toni CO_2e.

3.5. **Zahtjevi u pogledu dokaza o plaćenoj cijeni ugljika**

3.5.1. *Sustav trgovanja emisijama*

Ako se za utvrđivanje ukupne cijene ugljika koju je operator platio u sustavu trgovanja emisijama upotrebljava ponderirana prosječna dražbovna cijena emisijske jedinice u skladu s odjeljkom 3.3.1., dokaz o cijeni ugljika u relevantnom izvještajnom razdoblju uključuje sve sljedeće informacije:

(a) dokaz o ponderiranoj prosječnoj dražbovnoj cijeni koju su objavila relevantna tijela nadležna za upravljanje sustavom trgovanja emisijama;

(b) ako se sustavom trgovanja emisijama operatoru nameće obveza usklađivanja, ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika kako su prijavljene i potvrđene u okviru sustava trgovanja emisijama, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 15. stavku 3. točki (a) ili (b);

(c) ako se sustavom trgovanja emisijama operatoru nameće obveza usklađivanja, dokaz koji se sastoji od:

(1) službene evidencije jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze predanih u registar ili druge relevantne evidencije tijela odgovornih za upravljanje sustavom trgovanja emisijama, iz kojih je vidljiv broj jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze predanih radi pokrića prijavljenih i potvrđenih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika, ili dokaz da obveza predaje jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze dospijeva tek u kasnijem i završnom godišnjem razdoblju izvješćivanja višegodišnjeg razdoblja usklađivanja.

Ako ciklus usklađivanja sustava trgovanja emisijama obuhvaća nekoliko godina, a njegova pravila zahtijevaju predaju svih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze u posljednjoj godini, službene evidencije jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze predanih u toj posljednjoj godini te prijavljene i potvrđene emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika za sve godine ciklusa usklađivanja koje te jedinice obuhvaćaju;

(2) ako je izvješće o certifikaciji izdano prije roka za predaju jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze propisanog nacionalnim zakonodavstvom primjenjivim u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe, dokaza kojima se potvrđuje da su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika iz točke (b) i dalje valjane i da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 15. stavku 3. točkama (a) ili (b).

(d) ako se u sustavu trgovanja emisijama obveza usklađenosti nameće distributeru, opskrbljivaču ili uvozniku goriva, dokaz da je cijena ugljika plaćena, uključujući dokaz distributera, opskrbljivača ili uvoznika goriva, ili dokaz o plaćenoj cijeni ugljika koji je dostavilo tijelo koje upravlja sustavom trgovanja emisijama.

Ako se za utvrđivanje ukupne cijene ugljika koju je operator platio u okviru sustava trgovanja emisijama upotrebljava prosječna burzovna cijena emisijske jedinice na priznatom sekundarnom tržištu, dokaz o cijeni ugljika u relevantnom izvještajnom razdoblju uključuje sve sljedeće informacije:

(a) dokaz o objavljenoj prosječnoj burzovnoj cijeni jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze upotrijebljene u skladu s odjeljkom 3.3.1.;

(b) dokaze iz prvog podstavka točaka (b) i (c) ovog odjeljka.

Ako operator u okviru sustava trgovanja emisijama upotrebljava fiksnu stopu po kojoj se emisijske jedinice mogu kupiti, dokazi o plaćenoj cijeni ugljika u relevantnom izvještajnom razdoblju uključuju sve sljedeće:

(a) zakonodavstvo kojim se propisuje fiksna stopa, primjenjiva u trenutku izvješćivanja o podacima o cijeni ugljika, po kojoj se emisijske jedinice mogu kupiti;

(b) dokaz o kupnji, uključujući datum kupnje, broj kupljenih emisijskih jedinica i ukupnu kupovnu cijenu za broj emisijskih jedinica.

Ako se ukupna cijena ugljika koju je operator platio u sustavu trgovanja emisijama temelji na prosječnoj cijeni troška kupljenih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze, dokazi uključuju:

(a) službene evidencije o broju jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze predanih u registar ili druge relevantne evidencije tijela nadležnih za upravljanje sustavom trgovanja emisijama kako bi se obuhvatile prijavljene i potvrđene emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika;

(b) dokaz o količini jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze na računu registra sustava trgovanja emisijama na kraju izvještajnog razdoblja koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama, datumu kupnje i cijeni po kojoj su kupljene te jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze;

(c) dokaz da su jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze iz točke (b) i dalje valjane na kraju izvještajnog razdoblja koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama;

(d) ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika kako su prijavljene i potvrđene u okviru sustava trgovanja emisijama ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 15. stavku 3. točki (a) ili (b).

Ako je operator prema pravilima sustava trgovanja emisijama dužan svake godine predati dio emisijskih jedinica, a u završnoj godini višegodišnjeg ciklusa usklađivanja predati preostalu količinu emisijskih jedinica potrebnu za pokriće svih prijavljenih i potvrđenih emisija, dokazi o plaćenoj cijeni ugljika uključuju:

(a) ako izvještajno razdoblje obuhvaća izvještajno razdoblje za mehanizam za određivanje cijena ugljika u kojem su emisijske jedinice djelomično predane, dokaze iz prvog podstavka, kako su primjenjivi na djelomično predane emisijske jedinice za ta izvještajna razdoblja;

(b) ako izvještajno razdoblje obuhvaća završnu godinu u kojoj je predan preostali dio ukupnih emisijskih jedinica radi usklađivanja s prijavljenim i potvrđenim emisijama, dokaze iz prvog podstavka, kako su primjenjivi na u cijelosti predane emisijske jedinice u toj završnoj godini višegodišnjeg ciklusa usklađivanja.

3.5.2. *Porez na ugljik*

Ako se cijena ugljika odnosi na porez na ugljik, dokazi u relevantnom izvještajnom razdoblju uključuju sve sljedeće informacije:

(a) zakonodavstvo kojim se propisuje primjenjiva stopa poreza na ugljik ili, ako je primjenjivo, snižena stopa poreza na ugljik u trenutku izvješćivanja o podacima o cijeni ugljika, uključujući moguće izmjene tijekom izvještajnog razdoblja;

(b) ako je porez na ugljik porez na ugljik iz točkastih izvora koji se primjenjuje na izravne emisije:

(1) službene evidencije o plaćenom porezu na količinu emisija, uključujući dokaze dobivene od poreznih tijela;

(2) dokaz o emisijama obuhvaćenim mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su potvrđene i koje se izvješćuju u okviru poreza na ugljik, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 15. stavku 3. točki (b);

(c) ako se porez na ugljik naplaćuje na gorivo (porez na ugljik na temelju goriva):

(1) dokaz o plaćenom porezu na količinu goriva, uključujući dokaz od dobavljača goriva ili od poreznih tijela nadležnih za porez na ugljik;

(2) dokaz o količini potrošenog goriva na koje se primjenjuje porez na ugljik na temelju goriva, uključujući potvrdu nadležnog tijela o potrošenom gorivu, ako je operator dužan tom tijelu podnijeti izvješće o potrošenom gorivu;

(3) dokaz da su emisijski faktori korišteni u jednadžbi 3. u skladu s emisijskim faktorima iz odjeljka 3.3.3.

3.5.3. *Povrat*

Ako su rabati ili drugi oblici naknade u obliku povrata u skladu s odjeljkom 3.4., dokazi uključuju sljedeće informacije:

(a) službenu korespondenciju s tijelom nadležnim za dodjelu povrata, uključujući zahtjeve za *ex post* povrate i odobrenje tih zahtjeva koje je dalo to tijelo;

(b) službenu potvrdu o tome kad je povrat primljen ili kad će biti odobren;

(c) službenu potvrdu primljenog iznosa izravnog povrata ili *ex post* povrata koji će biti primljen;

(d) ako je dostupna, evidenciju o isplati izravnog povrata operatoru koju je izvršilo tijelo nadležno za dodjelu povrata, uključujući financijsko-računovodstvenu evidenciju.

(e) ako se cijena ugljika plaća za električnu energiju, račun za električnu energiju s navedenim kreditom ili smanjenjem plaćanja;

(f) ako rabati ili drugi oblici naknade imaju novčanu vrijednost koju je potrebno uzeti u obzir u godišnjim financijskim izvještajima ili bilancama, izjave kvalificiranih financijskih revizora ili službena izvješća o financijskom upravljanju.

3.5.4. *Ugljični krediti*

Ako je cijena ugljika djelomično plaćena ugljičnim kreditima, dokazi o ugljičnim kreditima upotrijebljenima u relevantnom izvještajnom razdoblju uključuju sve sljedeće informacije:

(a) službene evidencije o broju ugljičnih kredita predanih u registar ili druge relevantne evidencije tijela nadležnih za upravljanje sustavom trgovanja emisijama ili sustavom porezom na ugljik kako bi se obuhvatile prijavljene i potvrđene emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje se upotrebljavaju kao parametar za utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika u skladu s odjeljkom 3.3.4.;

(b) službenu evidenciju o ukupnim emisijama koje su potvrđene i prijavljene u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika, među ostalim o tome za koji su dio emisija upotrijebljeni ugljični krediti radi ispunjavanja obveza usklađenosti u okviru sustava trgovanja emisijama ili sustava poreza na ugljik;

(c) ako su operatori kupili ugljične kredite, dokaz o kupljenoj količini ugljičnih kredita, datumu kupnje i cijeni po kojoj su kupljeni ti ugljični krediti;

(d) ako operator nije kupio ugljične kredite, dokaz o količini ugljičnih kredita koje je dobio i dokaz da se cijena ugljičnog kredita temelji na javno dostupnim tržišnim cijenama;

(e) ako se upotrebljavaju međunarodni ugljični krediti, dokazuje se sljedeće:

(1) ugljični krediti preneseni su kao međunarodno preneseni ishodi ublažavanja u skladu s člankom 6. stavkom 2. Pariškog sporazuma i definicijom prvog prijenosa utvrđenom u povezanom pismu o odobrenju, dostupnom na Centraliziranoj platformi za računovodstvo i izvješćivanje (CARP), uspostavljenoj Okvirnom konvencijom Ujedinjenih naroda o promjeni klime („UNFCCC”), uključujući ugljične kredite izdane na temelju članka 6. stavka 4. Pariškog sporazuma na temelju njihove registracije u registru mehanizma UNFCCC-a kao smanjenja emisija odobrenih za međunarodni prijenos;

(2) u izvješću o tehničkom stručnom pregledu najnovijeg početnog izvješća ili ažuriranog početnog izvješća za relevantni suradnički pristup, dostupan na CARP-u, nisu utvrđene znatne nedosljednosti, što utvrđuju tehnički stručni ocjenjivači u skladu s odlukama UNFCCC-a o preispitivanjima iz članka 6.; i

(3) udio međunarodnih ugljičnih kredita ne premašuje 10 % prijavljenih i potvrđenih emisija postrojenja obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika treće zemlje koje se upotrebljavaju za utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika u skladu s odjeljkom 3.3.4.

4. PRIPISIVANJE EMISIJA OBUHVAĆENIH MEHANIZMOM ZA ODREĐIVANJE CIJENA UGLJIKA ROBI

Emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika pripisuju se svakoj robi u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547 i prilozima I. i III. toj uredbi obavljanjem aktivnosti iz odjeljaka 4.1. i 4.2.

Za pripisivanje se upotrebljavaju ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika postrojenja koje proizvodi robu kako su prijavljene i potvrđene u skladu sa zahtjevima jurisdikcije mehanizma za određivanje cijena ugljika, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 15. stavku 3.

Ako se opseg emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika razlikuje od opsega ugrađenih emisija unutar granica sustava primjenjivih za utvrđivanje ugrađenih emisija u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2025/2547, operator usklađuje te opsege i dodjeljuje samo emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su unutar primjenjivih granica sustava.

Odstupajući od drugog podstavka, ako je mehanizam za određivanje cijena ugljika sustav poreza na ugljik na temelju goriva, ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika dobivaju se upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama:

$$EM_CPM_{DIR} = \sum_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f) \qquad \text{(jednadžba 7.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako su emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s neizravnim emisijama:

$$EM_CPM_{IND} = \sum_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f) \qquad \text{(jednadžba 7.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— EM_CPM_{DIR} su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika postrojenja u okviru pojedinačnog mehanizma za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim emisijama, izražene u tonama CO_2e,

— EM_CPM_{IND} su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika postrojenja u okviru pojedinačnog mehanizma za određivanje cijena ugljika povezane s neizravnim emisijama, izražene u tonama CO_2e,

— Q_{FUEL_f} je količina goriva *f* potrošenog u postrojenju tijekom izvještajnog razdoblja za mehanizam za određivanje cijena ugljika na koju se primjenjuje cijena ugljika, izražena u jedinicama goriva,

— DEF_f je zadani emisijski faktor relevantan za potrošeno gorivo *f*, izražen u tonama CO_2e/jedinici goriva,

— $\Sigma_{f=1}^{n}$ je zbroj emisija koje se mogu pripisati različitim gorivima koja podliježu određenom porezu na ugljik.

Zadani emisijski faktor u jednadžbama 7.a i 7.b u skladu je sa zadanim emisijskim faktorom upotrijebljenim u jednadžbama 3.a i 3.b i pravilima koja se primjenjuju na taj emisijski faktor iz odjeljka 3.3.3.

Ako se emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika odnose na prekursore proizvedene izvan postrojenja koji se upotrebljavaju u proizvodnji robe, provode se koraci utvrđeni u odjeljcima 4.1. i 4.2.

4.1. **Pripisivanje emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika u izvještajnom razdoblju**

Ukupna količina emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika dijeli se na emisije koje su obuhvaćene izvještajnim razdobljem i emisije koje nisu obuhvaćene tim izvještajnim razdobljem upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako su emisije povezane s izravnim emisijama:

$$EM_{DIR} = EM_CPM_{DIR} - EM_{nRP_DIR} \quad \text{(jednadžba 8.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako su emisije povezane s neizravnim emisijama:

$$EM_{IND} = EM_CPM_{IND} - EM_{nRP_IND} \quad \text{(jednadžba 8.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— EM_{DIR} su ukupne izravne emisije postrojenja koje su obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e,

— EM_{IND} su ukupne neizravne emisije postrojenja koje su obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e,

— EM_CPM_{DIR} su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika postrojenja povezane s izravnim emisijama, izražene u tonama CO_2e,

— EM_CPM_{IND} su ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika postrojenja povezane s neizravnim emisijama, izražene u tonama CO_2e,

— EM_{nRP_DIR} su ukupne izravne emisije postrojenja koje nisu obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e,

— EM_{nRP_IND} su ukupne neizravne emisije postrojenja koje nisu obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e.

Referentna godina koja se upotrebljava za utvrđivanje jesu li emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika obuhvaćene izvještajnim razdobljem koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama jest izvještajno razdoblje iz izvješća o emisijama koje je verifikator verificirao u skladu s odjeljkom 2. Priloga II. Delegiranoj uredbi (EU) 2025/2551.

Ako izvještajno razdoblje za mehanizam za određivanje cijena ugljika nije isto kao i izvještajno razdoblje koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama, operator upotrebljava relevantne podatke o emisijama obuhvaćenima mehanizmom za određivanje cijena ugljika iz dva uzastopna izvještajna razdoblja za mehanizam za određivanje cijena ugljika i pripisuje te podatke izvještajnom razdoblju koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama u skladu s člankom 7. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547, na temelju praćenja koje se provodi najmanje na mjesečnoj razini.

4.2. **Pripisivanje ukupnih emisija u izvještajnom razdoblju svakoj robi**

Ukupne izravne emisije i ukupne neizravne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika i izvještajnim razdobljem (EM_{DIR} ili EM_{IND}) pripisuju se zasebno svakoj robi na razini oznake KN primjenom istih koraka koji se primjenjuju pri pripisivanju ugrađenih emisija svakoj robi u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547 i Prilogom I. toj uredbi. Pripisivanje uključuje sljedeće korake:

(a) EM_{DIR} ili EM_{IND} pripisuju se granicama sustava procesa proizvodnje povezanih s proizvodnjom robe u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547 i Prilogom I. toj uredbi;

(b) izravne i neizravne emisije iz točke (a) pripisuju se zasebno za svaku oznaku KN robe u skladu s Prilogom I. u vezi s Prilogom III. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547.

Pri pripisivanju ukupnih neizravnih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika svakoj robi ne uzima se u obzir roba navedena u Prilogu II. Uredbi (EU) 2023/956.

Za potrebe točke (b) pripisane izravne i neizravne emisije izražavaju se u funkcionalnim jedinicama za svaku oznaku KN u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547.

Izravne i neizravne emisije obuhvaćene izvještajnim razdobljem koje su izražene u funkcionalnim jedinicama pripisuju se zasebno količini proizvodnje svake tone robe za svaku oznaku KN kako je navedeno u Prilogu I. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547 upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako su emisije povezane s izravnim emisijama:

$$EM_{DIR_g} = EM_{DIR_FU_g} / FUF_g \qquad \text{(jednadžba 9.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako su emisije povezane s neizravnim emisijama:

$$EM_{IND_g} = EM_{IND_FU_g} / FUF_g \qquad \text{(jednadžba 9.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— EM_{DIRg} su ukupne izravne emisije u izvještajnom razdoblju koje se pripisuju količini proizvodnje robe *g*, izražene u tonama CO_2e po toni robe,

— EM_{INDg} su ukupne neizravne emisije u izvještajnom razdoblju koje se pripisuju količini proizvodnje robe *g*, izražene u tonama CO_2e po toni robe,

— EM_{DIR_FUg} su ukupne izravne emisije u izvještajnom razdoblju koje se pripisuju količini proizvodnje, izražene u tCO_2e po funkcionalnoj jedinici za svaku robu *g* u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547,

— EM_{IND_FUg} su ukupne neizravne emisije u izvještajnom razdoblju koje se pripisuju količini proizvodnje, izražene u tCO_2e po funkcionalnoj jedinici za svaku oznaku KN u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547,

— FUF_g je faktor funkcionalne jedinice koji se primjenjuje na svaku robu *g* za potrebe utvrđivanja udjela funkcionalne jedinice po toni robe, kako je navedeno u članku 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547.

Ako je funkcionalna jedinica tona robe, faktor funkcionalne jedinice je 1. Ako postrojenje proizvodi samo električnu energiju kao robu utvrđenu u Prilogu I. Uredbi (EU) 2023/956, funkcionalna jedinica je 1. Operator pretvara funkcionalnu jedinicu električne energije u MWh.

Ako funkcionalnu jedinicu robe iz članka 4. stavka 5. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547 čine tone klinkera, a funkcionalnu jedinicu gnojiva iz članka 4. stavka 4. te uredbe tone sadržaja dušika ili dodatna jedinica kg sadržaja dušika i ako se ta roba stavlja na tržište u različitim rasponima sastava, izravne ili neizravne emisije u izvještajnom razdoblju pripisuju se zasebno svakom rasponu sastava ili specifičnom sastavu u skladu s odjeljkom B Priloga III. toj uredbi. U tom se slučaju za faktor funkcionalne jedinice uzimaju u obzir udio sadržaja klinkera u robi kako je navedeno u članku 4. stavku 5. te uredbe i različiti udjeli sadržaja dušika u robi kako je navedeno u članku 4. stavku 4. te uredbe.

4.3. **Dokaz o primjenjivom izvještajnom razdoblju i pripisivanju robi**

Ako izvještajno razdoblje za mehanizam za određivanje cijena ugljika nije isto kao i izvještajno razdoblje koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama u skladu s člankom 7. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547, dokazi se sastoje od podataka o emisijama obuhvaćenima mehanizmom za određivanje cijena ugljika na temelju izvješćivanja koje se provodi najmanje na mjesečnoj razini koji s preuzeti iz skupa podataka za dva uzastopna izvještajna razdoblja za mehanizam za određivanje cijena ugljika pripisana izvještajnom razdoblju koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama u skladu s člankom 7. te uredbe.

Dokazi o pripisivanju emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezanih s izravnim i neizravnim emisijama oznaci KN za svaku robu kako je navedeno u Prilogu I. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547 te funkcionalnoj jedinici za svaku oznaku KN i količini proizvodnje za svaku oznaku KN robe moraju biti u skladu s pripisivanjem u skladu s prilozima I. i III. toj uredbi i uključivati sljedeće:

(a) dokaz u dokumentaciji o cijeni ugljika da je pripisivanje podataka o cijeni ugljika svakoj robi u skladu s pristupom za pripisivanje ugrađenih emisija u izvješću o emisijama koje je verifikator verificirao u skladu s odjeljkom 2. Priloga II. Delegiranoj uredbi (EU) 2025/2551;

(b) relevantnu internu evidenciju kako bi se omogućile provjere vjerodostojnosti radi utvrđivanja pouzdanosti podataka navedenih u članku 14.;

(c) ako se pripisivanje odnosi na prekursore proizvedene izvan postrojenja i ako se primjenjuje članak 15. stavak 2., certificirano izvješće operatora o cijeni ugljika i odgovarajuće izvješće o certifikaciji postrojenja koje je proizvelo prekursore.

5. PRIPISIVANJE RABATA ILI DRUGIH OBLIKA NAKNADE ZA EMISIJE ROBI

Za svaki mehanizam određivanja cijena ugljika količina emisija koje se odnose na rabate ili druge oblike naknade za emisije utvrđuje se u skladu s odjeljcima 5.1. i 5.2. Emisije koje se odnose na takve rabate ili druge oblike naknade uključuju:

(a) emisije povezane s besplatnim emisijskim jedinicama koje je primio operator i za koje nije plaćena cijena ugljika;

(b) emisije koje su ispod referentne vrijednosti intenziteta emisija koje su izuzete od plaćanja cijene ugljika u okviru sustava trgovanja emisijama koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima;

(c) emisije koje ne prelaze prag ispod kojeg se ne plaća cijena ugljika;

(d) emisije koje su izuzete od plaćanja cijene ugljika zbog razloga koji nisu navedeni u točkama od (a) do (c).

5.1. **Utvrđivanje količine emisija povezanih s rabatom ili drugim oblikom naknade primjenjive za izvještajno razdoblje**

Za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika količina emisija povezanih s rabatima ili drugim oblicima naknade, kako je navedeno u prvom podstavku odjeljka 5., dijeli se na emisije povezane s rabatima i drugim oblicima naknade koje su obuhvaćene izvještajnim razdobljem koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama i na emisije koje nisu obuhvaćene tim izvještajnim razdobljem. U tu svrhu:

(a) ako su emisije povezane s izravnim emisijama, upotrebljava se sljedeća jednadžba:

$$Rebated_EM_{DIR} = Rebated_EM_CPM_{DIR} - Rebated_EM_{nRP_DIR} \qquad \text{(jednadžba 10.a)}$$

(b) ako su emisije povezane s neizravnim emisijama, upotrebljava se sljedeća jednadžba:

$$Rebated_EM_{IND} = Rebated_EM_CPM_{IND} - Rebated_EM_{nRP_IND} \qquad \text{(jednadžba 10.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— $Rebated_EM_{DIR}$ su izravne emisije povezane s rabatima ili drugim oblicima naknade koje su obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e,

— $Rebated_EM_{IND}$ su neizravne emisije povezane s rabatima ili drugim oblicima naknade koje su obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e,

— $Rebated_EM_CPM_{DIR}$ su ukupne emisije postrojenja obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su povezane s izravnim emisijama, rabatima i drugim oblicima naknade, izražene u tonama CO_2e;

— $Rebated_EM_CPM_{IND}$ su ukupne emisije postrojenja obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su povezane s neizravnim emisijama, rabatima i drugim oblicima naknade, izražene u tonama CO_2e;

— $Rebated_EM_CPM_{nRP_DIR}$ su izravne emisije povezane s rabatima ili drugim oblicima naknade koje nisu obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e,

— $Rebated_EM_{nRP_IND}$ su neizravne emisije povezane s rabatima ili drugim oblicima naknade koje nisu obuhvaćene izvještajnim razdobljem, izražene u tonama CO_2e.

Operator pripisuje emisije povezane s rabatima i drugim oblicima naknade iz dva uzastopna izvještajna razdoblja za mehanizam za određivanje cijena ugljika u istim udjelima kao i za emisije koje se pripisuju u skladu s odjeljkom 4.1. kako bi odgovarale izvještajnom razdoblju koje se upotrebljava za izvješćivanje o ugrađenim emisijama.

5.2. **Pripisivanje rabata ili drugih oblika naknade za emisije svakoj robi**

Rabati ili drugi oblici naknade za izravne i neizravne emisije kako su utvrđeni u skladu s odjeljkom 5.1. pripisuju se zasebno svakoj robi na razini oznake KN primjenom istih koraka koji se primjenjuju i za pripisivanje ugrađenih emisija svakoj robi u skladu s člankom 4. i Prilogom I. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547. Pripisivanje uključuje sljedeće korake:

(a) $Rebated_EM_{DIR}$ i $Rebated_EM_{IND}$ pripisuju se granicama sustava procesa proizvodnje povezanih s proizvodnjom robe u skladu s člankom 4. i Prilogom I. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547;

(b) rabati ili drugi oblici naknade za emisije iz točke (a) ($Rebated_EM_{DIR}$ i $Rebated_EM_{IND}$) pripisuju se svakoj oznaci KN robe u skladu s Prilogom I. u vezi s Prilogom III. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547.

Pri pripisivanju neizravnih rabata ili drugih oblika naknade za emisije svakoj robi ne uzima se u obzir roba navedena u Prilogu II. Uredbi (EU) 2023/956.

Za potrebe točke (b) pripisani rabati ili drugi oblici naknade za emisije izražavaju se u funkcionalnim jedinicama za svaku oznaku KN u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547.

Rabati ili drugi oblici naknade za emisije u izvještajnom razdoblju koji su izraženi u funkcionalnim jedinicama pripisuju se količini proizvodnje svake tone robe za svaku oznaku KN kako je navedeno u Prilogu I. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547 upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe za emisije povezane s izravnim emisijama:

$$Rebated_EM_{DIRg} = Rebated_EM_{FU_DIR_g} / \ FUF_g \qquad \text{(jednadžba 11.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe za emisije povezane s neizravnim emisijama:

$$Rebated_EM_{INDg} = Rebated_EM_{FU_IND_g} / \ FUF_g \qquad \text{(jednadžba 11.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— $Rebated_EM_{DIRg}$ su rabati ili drugi oblici naknade za izravne emisije u izvještajnom razdoblju koji se pripisuju količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izraženi u toni CO_2e po toni robe;

— $Rebated_EM_{INDg}$ su rabati ili drugi oblici naknade za neizravne emisije u izvještajnom razdoblju koji se pripisuju količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izraženi u toni CO_2e po toni robe;

— $Rebated_EM_{FU_DIRg}$ su rabati ili drugi oblici naknade za izravne emisije u izvještajnom razdoblju koji se pripisuju količini proizvodnje, izraženi u funkcionalnoj jedinici za svaku oznaku KN u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547;

— $Rebated_EM_{FU_IND_g}$ su rabati ili drugi oblici naknade za neizravne emisije u izvještajnom razdoblju koji se pripisuju količini proizvodnje, izraženi u funkcionalnoj jedinici za svaku oznaku KN u skladu s člankom 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547;

— FUF_g je faktor funkcionalne jedinice koji se primjenjuje na svaku robu za potrebe utvrđivanja udjela funkcionalne jedinice po toni robe, kako je navedeno u članku 4. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547.

Ako je funkcionalna jedinica tona robe, faktor funkcionalne jedinice je 1.

Ako funkcionalne jedinice robe iz članka 4. stavka 5. Provedbene uredbe (EU) 2025/2547 čine tone sadržaja klinkera, a funkcionalne jedinice gnojiva iz članka 4. stavka 4. te uredbe tone sadržaja dušika ili dodatna jedinica kg sadržaja dušika i ako se ta roba stavlja na tržište u različitim rasponima sastava, izravni ili neizravni rabati ili drugi oblici naknade za emisije u izvještajnom razdoblju pripisuju se zasebno svakom rasponu sastava ili specifičnom sastavu u skladu s odjeljkom B Priloga III. toj uredbi. U tom se slučaju za faktor funkcionalne jedinice uzimaju u obzir udio sadržaja klinkera u robi kako je navedeno u članku 4. stavku 5. te uredbe i različiti udjeli sadržaja dušika u robi kako je navedeno u članku 4. stavku 4. te uredbe.

5.3. **Dokazi o rabatima ili drugim oblicima naknade za emisije**

Operator neovisnoj osobi dostavlja barem sljedeće dokaze o rabatima ili drugim oblicima naknade:

(a) ako se rabati ili drugi oblici naknade sastoje od besplatnih emisijskih jedinica:

(1) zahtjeve za besplatne emisijske jedinice koje operator podnosi tijelu nadležnom za izdavanje emisijskih jedinica i službene odluke tih tijela kojima se odobrava izdavanje besplatnih emisijskih jedinica operatoru ili dodjele besplatnih emisijskih jedinica koje na središnjoj razini objavljuje nadležno tijelo;

(2) dokumente u kojima je prikazana količina besplatnih emisijskih jedinica koje je regulatorno tijelo dodijelilo postrojenju u određenom razdoblju ili tablice za besplatnu dodjelu koje je objavilo regulatorno tijelo, a u kojima je prikazana količina besplatnih emisijskih jedinica dodijeljenih postrojenju;

(3) dokaz o datumu izdavanja besplatnih emisijskih jedinica, uključujući, prema potrebi, korespondenciju s tijelom nadležnim za dodjelu emisijskih jedinica;

(b) ako se rabati ili drugi oblici naknade sastoje od emisija koje su niže od polazne vrijednosti intenziteta emisija i izuzete od plaćanja cijene ugljika:

(1) primjenjivo zakonodavstvo kojim se utvrđuje primjenjiva referentna vrijednost u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika;

(2) dopis ili izjavu tijela nadležnog za rabate ili druge oblike naknade kojom se potvrđuje količina emisija ispod referentne vrijednosti i rabati ili drugi oblici naknade dodijeljeni operatoru, kao i njihova količina i razdoblje primjene;

(c) ako su rabati ili drugi oblici naknade u obliku emisija izuzetih od plaćanja cijene ugljika jer su ispod praga ispod kojeg se ne plaća cijena ugljika ili iz drugih razloga iz odjeljka 5. prvog podstavka točke (d):

(1) primjenjivo zakonodavstvo kojim se utvrđuje posebno izuzeće od plaćanja cijene ugljika u okviru mehanizma za određivanje cijena ugljika;

(2) dopis ili izjavu tijela nadležnog za rabate ili druge oblike naknade u kojoj se navodi količina rabata ili drugih oblika naknade dodijeljenih operatoru i razdoblje njihove primjene.

6. PRIPISIVANJE STVARNO PLAĆENE CIJENE UGLJIKA SPECIFIČNIM UGRAĐENIM EMISIJAMA U SVAKOJ ROBI

Za svaki pojedinačni mehanizam za određivanje cijena ugljika stvarno plaćena cijena ugljika pripisuje se sljedećim specifičnim ugrađenim emisijama u skladu s odjeljkom 6.1.:

(a) ukupnim izravnim emisijama u izvještajnom razdoblju koje su u skladu s odjeljkom 4.2., pripisane količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izraženima u tonama CO_2e po toni robe ili po MWh;

(b) ukupnim neizravnim emisijama u izvještajnom razdoblju koje su, u skladu s odjeljkom 4.2., pripisane količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izraženima u tonama CO_2e po toni robe ili po MWh;

(c) emisijama iz točaka (a) i (b) koje se odnose na prekursore proizvedene izvan postrojenja u skladu s odjeljcima 6.2. i 6.3.

6.1. **Utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika za specifične ugrađene emisije povezane s robom**

Stvarno plaćena cijena ugljika pripisuje se svakoj toni robe upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako se stvarno plaćena cijena ugljika odnosi na izravne emisije:

$$EFF_CP_{DIR_g} = (EM_{DIR_g} - Rebated_EM_{DIR_g}) \times EFF_CP_{DIR} \quad \text{(jednadžba 12.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako se stvarno plaćena cijena ugljika odnosi na neizravne emisije:

$$EFF_CP_{IND_g} = (EM_{IND_g} - Rebated_EM_{IND_g}) \times EFF_CP_{IND} \quad \text{(jednadžba 12.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— EFF_CP_{DIRg} je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije (izravne emisije), izražena u cijeni po toni robe,

— EFF_CP_{INDg} je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije (neizravne emisije), izražena u cijeni po toni robe,

— EM_{DIRg} su ukupne izravne emisije u izvještajnom razdoblju koje su, u skladu s odjeljkom 4., pripisane količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izražene u toni CO_2e po toni robe,

— EM_{INDg} *su* ukupne neizravne emisije u izvještajnom razdoblju koje su, u skladu s odjeljkom 4., pripisane količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izražene u tonama CO_2e po toni robe,

— $Rebated_EM_{DIRg}$ su rabati ili drugi oblici naknade za izravne emisije u izvještajnom razdoblju koji se pripisuju količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izraženi u toni CO_2e po toni robe;

— $Rebated_EM_{INDg}$ su rabati ili drugi oblici naknade za neizravne emisije u izvještajnom razdoblju koji se pripisuju količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izraženi u toni CO_2e po toni robe;

— EFF_CP_{DIR} je stvarno plaćena cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su obuhvaćene izravnim emisijama, kako je utvrđeno u skladu s odjeljkom 3.4.,

— EFF_CP_{IND} je stvarno plaćena cijena ugljika po toni emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje su obuhvaćene neizravnim emisijama, kako je utvrđeno u skladu s odjeljkom 3.4.

Ako postrojenje proizvodi samo električnu energiju kao robu navedenu u Prilogu I. Uredbi (EU) 2023/956, EM_{DIRg} izražava se u toni CO_2e po MWh.

6.2. **Utvrđivanje stvarno plaćene cijene ugljika za emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika koje se pripisuju prekursorima proizvedenima izvan postrojenja**

Ako je sastavljeno izvješće o certifikaciji cijene ugljika koja je stvarno plaćena za specifične ugrađene emisije prekursora u skladu s člankom 15. stavkom 2., operator koji proizvodi robu upotrebljava certificiranu cijenu ugljika koja je stvarno plaćena za svaki prekursor uključen u to certificirano izvješće operatora o cijeni ugljika, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 15. stavka 2.

Odstupajući od prvog podstavka, operator može primijeniti relevantnu zadanu cijenu ugljika za specifične ugrađene emisije prekursora proizvedenog izvan postrojenja nakon konverzije te zadane cijene ugljika izražene u toni CO_2e u odgovarajuću cijenu po toni prekursora, na temelju ugrađene emisije tog prekursora.

Ako je postrojenje koje proizvodi složenu robu upotrebljavalo prekursore različitih dobavljača, utvrđuje se ponderirana prosječna stvarno plaćena cijena ugljika upotrebom:

(a) sljedeće formule ako se cijena ugljika odnosi na izravne emisije:

$$Avg(€EFF_CP_{DIR_p}) = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i} \times €EFF_CP_{DIR_{p,i}})}{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i})} \quad \text{(jednadžba 13.a)}$$

(b) sljedeće formule ako se cijena ugljika odnosi na neizravne emisije:

$$Avg(€EFF_CP_{IND_p}) = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i} \times €EFF_CP_{IND_{p,i}})}{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i})} \quad \text{(jednadžba 13.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— $€EFF_CP_{DIRp,i}$ je stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije (izravne emisije) prekursora *p* iste vrste kupljenog od pojedinačnog dobavljača *i*, izražena kao cijena (u eurima) po toni prekursora,

— $€EFF_CP_{INDp,i}$ je stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije (neizravne emisije) prekursora *p* iste vrste kupljenog od pojedinačnog dobavljača *i*, izražena kao cijena (u eurima) po toni prekursora,

— $Avg(€EFF_CP_{DIR_p})$ je ponderirana prosječna stvarno plaćena cijena ugljika za izravne emisije svih prekursora iste vrste *p* od svih različitih dobavljača koji isporučuju te prekursore postrojenju koje proizvodi složenu robu, izražena u cijeni (u eurima) po toni prekursora proizvedenog izvan postrojenja,

— $Avg(€EFF_CP_{IND_p})$ je ponderirana prosječna stvarno plaćena cijena ugljika za neizravne emisije svih prekursora iste vrste od svih različitih dobavljača postrojenju koje proizvodi složenu robu, izražena u cijeni (u eurima) po toni prekursora proizvedenog izvan postrojenja,

— $Q_{p,i}$ je količina potrošenog prekursora iste vrste *p* kupljenog od dobavljača *i*,

— $\Sigma_{i=1}^{n}$ je broj dobavljača *i* prekursora iste vrste od 1 do *n*.

Količina prekursora iste vrste koji proizvode različiti dobavljači ($Q_{p,i}$) koji se upotrebljava u proizvodnji složene robe mora biti u skladu s količinom prijavljenom za izračun ugrađenih emisija te robe u izvješću o emisijama iz Uredbe (EU) 2025/2547.

6.3. **Pripisivanje stvarno plaćene cijene ugljika za prekursore proizvedene izvan postrojenja za proizvedenu robu**

Stvarno plaćena cijena ugljika za prekursore proizvedene izvan postrojenja pripisuje se količini svake robe upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako se cijena ugljika odnosi na izravne emisije:

$$EFF_CP_{DIR_PREg} = \Sigma_{p=1}^{n}\left(Q_p \times Avg(€EFF_CP_{DIR_p})/Q_{TOTg}\right) \quad \text{(jednadžba 14.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako se cijena ugljika odnosi na neizravne emisije:

$$EFF_CP_{IND_PREg} = \Sigma_{p=1}^{n}\left(Q_p \times Avg(€EFF_CP_{IND_p})/Q_{TOTg}\right) \quad \text{(jednadžba 14.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— $EFF_CP_{DIR_PREg}$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije (izravne emisije) prekursora proizvedenog izvan postrojenja i potrošenog u proizvodnji svake robe *g*, izražena u cijeni (u eurima) po toni robe,

— $EFF_CP_{IND_PREg}$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije (neizravne emisije) prekursora proizvedenog izvan postrojenja i potrošenog u proizvodnji svake robe *g*, izražena u cijeni (u eurima) po toni robe,

— Q_p je ukupna količina prekursora *p* potrošenog u procesu proizvodnje robe u izvještajnom razdoblju, kako je navedena u verificiranom izvješću o emisijama operatora u skladu s odjeljkom 1. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547, izražena u tonama prekursora,

— $Avg(€EFF_CP_{DIRp})$ je ponderirana prosječna stvarno plaćena cijena ugljika za izravne emisije svih prekursora iste vrste *p* od svih različitih dobavljača postrojenju koje proizvodi složenu robu, izražena u cijeni (u eurima) po toni prekursora,

— $Avg(€EFF_CP_{INDp})$ je ponderirana prosječna stvarno plaćena cijena ugljika za neizravne emisije svih prekursora iste vrste *p* od svih različitih dobavljača postrojenju koje proizvodi složenu robu, izražena u cijeni (u eurima) po toni prekursora,

— Q_{TOTg} je ukupna proizvodnja svake robe *g* postrojenja u izvještajnom razdoblju kako je navedena u verificiranom izvješću o emisijama operatora u skladu s odjeljkom 1. točkom 34. podtočkom (a) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547.

7. KONVERZIJA U EURE I AGREGIRANJE UKUPNE STVARNO PLAĆENE CIJENE UGLJIKA

Ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene izravne i neizravne emisije koje se odnose na robu kako je utvrđena u skladu s odjeljkom 6.1. konvertira se u eure u skladu s odjeljkom 7.1.

Za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika ta ukupna cijena ugljika konvertirana u eure u skladu s odjeljkom 7.1. dodaje se ukupnoj stvarno plaćenoj cijeni ugljika za specifične ugrađene izravne i neizravne emisije koje se odnose na prekursore utvrđenoj u skladu s odjeljcima 6.2. i 6.3. kako bi se utvrdila ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za ukupne specifične ugrađene emisije robe i prekursore u skladu s odjeljkom 7.2.

Ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za ukupne specifične ugrađene emisije zatim se zbraja s ukupnom stvarno plaćenom cijenom ugljika u okviru svih mehanizama za određivanje cijena ugljika kojima podliježu ugrađene emisije robe, u skladu s odjeljkom 7.3.

7.1. **Konverzija stvarno plaćene cijene ugljika u eure**

Cijena ugljika koja je utvrđena u skladu s odjeljkom 6.1. i stvarno plaćena u valuti lokalne jurisdikcije konvertira se u eure prema prosječnom godišnjem deviznom tečaju u skladu s člankom 6. upotrebom:

(a) sljedeće jednadžbe ako je stvarno plaćena cijena ugljika povezana s izravnim emisijama:

$$€EFF_CP_{DIR_g} = EFF_CP_{DIR_g} \times €XR \qquad \text{(jednadžba 15.a)}$$

(b) sljedeće jednadžbe ako je stvarno plaćena cijena ugljika povezana s neizravnim emisijama:

$$€EFF_CP_{IND_g} = EFF_CP_{IND_g} \times €XR \qquad \text{(jednadžba 15.b)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— $€EFF_CP_{DIRg}$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične izravne ugrađene emisije koje se odnose na svaku robu *g* kako je utvrđena u skladu s odjeljkom 6.1., izražena kao cijena u eurima po toni robe,

— $€EFF_CP_{INDg}$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične neizravne ugrađene emisije koje se odnose na svaku robu *g* kako je utvrđena u skladu s odjeljkom 6.1., izražena kao cijena u eurima po toni robe,

— EFF_CP_{DIRg} je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične izravne ugrađene emisije koje se odnose na svaku robu *g* kako je utvrđena u skladu s odjeljkom 6.1., izražena kao cijena u lokalnoj valuti po toni robe,

— EFF_CP_{INDg} je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične neizravne ugrađene emisije koje se odnose na svaku robu *g* kako je utvrđena u skladu s odjeljkom 6.1., izražena kao cijena u lokalnoj valuti po toni robe,

— $€XR$ znači prosječni godišnji devizni tečaj koji se upotrebljava za konverziju lokalne valute u eure, izražen u eurima po jedinici lokalne valute.

Ako postrojenje proizvodi samo električnu energiju kao robu navedenu u Prilogu I. Uredbi (EU) 2023/956, $€EFF_CP_{DIRg}$ se izražava kao stvarno plaćena cijena ugljika u eurima po MWh.

7.2. **Agregiranje ukupne stvarno plaćene cijene ugljika za izravne i neizravne emisije te emisije prekursora robe**

Ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za ukupne specifične ugrađene emisije određuje se upotrebom sljedeće jednadžbe:

$$€EFF_CP_g = €EFF_CP_{DIRg} + €EFF_CP_{IND_g} + €EFF_CP_{PREg} \qquad \text{(jednadžba 16)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— $€EFF_CP_g$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za ukupne specifične ugrađene emisije povezane sa svakom robom, koja obuhvaća izravne i neizravne emisije te emisije prekursora, izražena u cijeni (u eurima) po toni robe,

— $€EFF_CP_{DIRg}$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika u eurima za izravne emisije povezane sa svakom tonom robe,

— $€EFF_CP_{INDg}$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika u eurima za neizravne emisije povezane sa svakom tonom robe,

— $€EFF_CP_{PREg}$ je ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije, koja obuhvaća i izravne i neizravne emisije povezane s prekursorom potrošenim u proizvodnji svake tone robe.

7.3. **Agregiranje stvarno plaćene cijene ugljika za specifične ugrađene emisije na koje se primjenjuje nekoliko mehanizama za određivanje cijena ugljika**

Ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za specifične ugrađene emisije na koje se primjenjuju različiti mehanizmi za određivanje cijena ugljika utvrđuje se upotrebom sljedeće jednadžbe:

$$(TOTAL)\ €EFF_CP_g = \Sigma_{i=1}^{n}(€EFF_CP_{g,i}) \qquad \text{(jednadžba 17)}$$

pri čemu vrijedi sljedeće:

— $TOTAL\ €EFF_CP_g$ je zbroj ukupnih stvarno plaćenih cijena ugljika u eurima za svaku robu koji obuhvaća sve mehanizme za određivanje cijena ugljika *i* primjenjive na robu, izražen u eurima po toni robe.

PRILOG II.

Vrste mehanizama za određivanje cijena ugljika

Popis vrsta mehanizama za određivanje cijena ugljika navedenih u ovom Prilogu nije iscrpan i ne dovodi u pitanje mogućnost da neovisna osoba procijeni dodatne vrste mehanizama za određivanje cijena ugljika.

Nadležnost	Mehanizmi za određivanje cijena ugljika	Vrste mehanizama za određivanje cijena ugljika	Glavne vrste rabata i drugih oblika naknade
Albanija	Albanski porez na ugljik	Porez na ugljik na temelju goriva	
Argentina	Argentinski porez na ugljik (porez na tekuća goriva i ugljikov dioksid)	Porez na ugljik na temelju goriva	
Australija	Australski zaštitni mehanizam	Sustav trgovanja emisijama koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima	Emisije prema referentnim vrijednostima
Kanadske pokrajine i teritoriji	Sustav tehnoloških inovacija i smanjenja emisija Alberte (TIER); Sustav određivanja cijena na temelju proizvodnje Britanske Kolumbije (OBPS); Sustav određivanja cijena na temelju proizvodnje New Brunswicka (NB OBPS); Sustav određivanja cijena ugljika za veliku industriju Newfoundlanda i Labradora; Sustav određivanja cijena na temelju proizvodnje Nove Škotske (OBPS); Sustav određivanja cijena emisija Ontarija (EPS); Program standarda učinkovitosti na temelju performansa Saskatchewana; Savezni zaštitni mehanizam određivanja cijena na temelju proizvodnje (OBPS).	Sustav trgovanja emisijama koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima	Emisije prema referentnim vrijednostima
	Sustav ograničenja emisija i trgovanja u Quebecu	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Čile	Čileanski porez na ugljik	Porez na ugljik iz točkastih izvora	
Kina	Kineski nacionalni sustav trgovanja emisijama	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice Gornja granica obveza
Kolumbija	Kolumbijski porez na ugljik	Porez na ugljik na temelju goriva	
Indija	Indijski sustav trgovanja ugljičnim kreditima	Sustav trgovanja emisijama koji se temelji na referentnim vrijednostima i kreditima	Emisije prema referentnim vrijednostima
Indonezija	Indonezijski sustav trgovanja ekonomskom vrijednošću ugljika	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Izrael	Izraelski porez na ugljik	Porez na ugljik na temelju goriva	Izuzete emisije

Nadležnost	Mehanizmi za određivanje cijena ugljika	Vrste mehanizama za određivanje cijena ugljika	Glavne vrste rabata i drugih oblika naknade
Japan	Japanski porez na ugljik (porez za ublažavanje klimatskih promjena)	Porez na ugljik na temelju goriva	
Japan	Japanski sustav trgovanja emisijama GX	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Kazahstan	Kazahstanski sustav trgovanja emisijama	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Meksiko	Meksički porez na ugljik	Porez na ugljik na temelju goriva	
Crna Gora	Crnogorski sustav trgovanja emisijama	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Novi Zeland	Novozelandski sustav trgovanja emisijama	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Srbija	Srpski porez na ugljik	Porez na ugljik iz točkastih izvora	Izuzete emisije
Singapur	Singapurški porez na ugljik	Porez na ugljik iz točkastih izvora	Izuzete emisije
Južna Afrika	Južnoafrički porez na ugljik	Porez na ugljik iz točkastih izvora	Izuzete emisije
Južna Koreja	Korejski sustav trgovanja emisijama (K-ETS)	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Tajvan	Tajvanska naknada za ugljik	Naknada za ugljik na temelju goriva	Snižena stopa Izuzete emisije
Turska	Turski sustav trgovanja emisijama	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Ujedinjena Kraljevina	Sustav Ujedinjene Kraljevine za trgovanje emisijama	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice
Ujedinjena Kraljevina	Potpora cijeni ugljika	Porez na ugljik na temelju goriva	
Ukrajina	Ukrajinski porez na ugljik	Porez na ugljik iz točkastih izvora	
SAD (savezne države)	Program ograničenja emisija i ulaganja u Kaliforniji Program za zaštitu klime Oregona Program ograničenja emisija i ulaganja u Washingtonu	Sustav trgovanja emisijama	Besplatne emisijske jedinice

PRILOG III.

Predložak izvješća operatora o cijeni ugljika

1. IDENTIFIKACIJA OPERATORA I POSTROJENJA

(a) Jedinstveni identifikacijski broj postrojenja u CBAM registru;

(b) jedinstveni identifikacijski broj operatora postrojenja u CBAM registru.

2. IDENTIFIKACIJA IZVJEŠĆA OPERATORA O CIJENI UGLJIKA

(a) Jedinstvena identifikacijska oznaka i broj verzije izvješća operatora o cijeni ugljika;

(b) primjenjivo izvještajno razdoblje;

(c) jedinstvene identifikacijske oznake verificiranog izvješća operatora o emisijama i odgovarajućeg izvješća o verifikaciji.

3. PODACI O CIJENI UGLJIKA

Za svaki mehanizam za određivanje cijena ugljika koji se primjenjuje na izravne i neizravne emisije zasebno se navode sljedeće informacije:

(a) naziv mehanizma za određivanje cijena ugljika;

(b) obuhvaća li mehanizam za određivanje cijena ugljika izravne ili neizravne emisije;

(c) upućivanje na primjenjivo zakonodavstvo;

(d) cijena ugljika u lokalnoj valuti po tonama CO_2e:

(1) ako se cijena ugljika temelji na ponderiranoj prosječnoj dražbovnoj cijeni, prosječnoj burzovnoj cijeni ili fiksnoj stopi emisijskih jedinica kako je navedeno u odjeljku 3.3.1. Priloga I., upućivanje na objavljenu prosječnu dražbovnu cijenu, burzovnu cijenu ili fiksnu stopu;

(2) ako se cijena ugljika temelji na prosjeku cijene troška jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze operatora, kako je navedeno u odjeljku 3.3.1. Priloga I., izračunana vrijednost te prosječne cijene;

(3) ako se primjenjuje odjeljak 3.3.2. Priloga I., specifičnu stopu poreza na ugljik ili smanjenu stopu poreza na ugljik po toni emisija CO_2 povezanih s izravnim ili neizravnim emisijama;

(4) ako se primjenjuje odjeljak 3.3.3. ili odjeljak 3.3.4. Priloga I., ponderiranu prosječnu cijenu ugljika po toni emisija CO_2 povezanih s izravnim ili neizravnim emisijama;

(5) rabat ili drugi oblik naknade po toni emisija povezan s vrstom subvencije kako je navedeno u odjeljku 3.4. Priloga I.;

(e) ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika povezane s izravnim ili neizravnim emisijama kako je navedeno u odjeljcima 3.1. i 3.2. Priloga I.;

(f) ako se mehanizmom za određivanje cijena ugljika zahtijeva plaćanje cijene ugljika po količini kupljenog ili potrošenog goriva, emisijski faktor koji se upotrebljava za utvrđivanje emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika u skladu s odjeljkom 3.3.3. Priloga I.;

(g) ako su za ispunjavanje obveza usklađenosti iz odjeljka 3.3.4. Priloga I. korišteni različiti oblici jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze, povezane emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika s tim jedinicama prihvatljivima za ispunjavanje obveze;

(h) pristup primijenjen za pripisivanje emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika izvještajnom razdoblju ako izvještajno razdoblje za mehanizam za određivanje cijena ugljika nije isto kao i izvještajno razdoblje upotrijebljeno za izvješćivanje o ugrađenim emisijama;

(i) pristup primijenjen kako bi se osiguralo da je pripisivanje podataka o cijeni ugljika količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN u skladu s pristupom za pripisivanje ugrađenih emisija u skladu s Prilogom II. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547;

(j) ako je mehanizam za određivanje cijena ugljika sustav trgovanja emisijama, broj jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze predanih radi pokrića prijavljenih i potvrđenih emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika iz Priloga I. odjeljka 3.5.1. prvog podstavka točke (b), uključujući prijavljene i potvrđene emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika za svaku godinu višegodišnjeg razdoblja usklađivanja ako se tim sustavom trgovanja emisijama od operatora zahtijeva da preda jedinice prihvatljive za ispunjavanje obveze u posljednjoj godini višegodišnjeg razdoblja usklađivanja;

(k) ukupne izravne ili neizravne emisije u izvještajnom razdoblju koje se pripisuju količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izražene u tonama CO_2e po toni robe ili MWh;

(l) izravne ili neizravne emisije koje su izuzete od obveze plaćanja cijene ugljika u skladu s odjeljkom 5. Priloga I., a to su:

(1) emisije povezane s besplatnim emisijskim jedinicama koje je operator primio;

(2) emisije koje su ispod referentne vrijednosti intenziteta emisija;

(3) emisije koje ne prelaze prag ispod kojeg se ne plaća cijena ugljika;

(4) druge emisije koje su izuzete od plaćanja cijene ugljika;

(m) izravni ili neizravni rabat ili drugi oblik naknade za emisije u izvještajnom razdoblju koji se pripisuje količini proizvodnje svake tone robe po oznaci KN, izražen u tonama CO_2e po toni robe ili MWh;

(n) za svaku vrstu robe:

(1) stvarno plaćena cijena ugljika za specifične izravne ugrađene emisije i, ako je primjenjivo, za specifične neizravne emisije, izražena u cijeni u lokalnoj valuti po toni robe ili MWh;

(2) godišnji devizni tečaj koji je primijenjen za konverziju cijene ugljika iz lokalne valute jurisdikcije u eure;

(3) godina službenog godišnjeg deviznog tečaja koji je primijenjen za konverziju cijene ugljika iz lokalne valute jurisdikcije u eure;

(4) ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za ukupne specifične ugrađene emisije, uključujući specifične izravne ugrađene emisije i, ako je primjenjivo, specifične neizravne emisije, izražena u eurima po toni robe ili MWh.

4. PODACI O CIJENI UGLJIKA ZA PREKURSORE PROIZVEDENE IZVAN POSTROJENJA

(a) Za svaku certificiranu cijenu ugljika koja se primjenjuje na prekursor koji se upotrebljava, ali ne i proizvodi u postrojenju koje proizvodi složenu robu:

(1) jedinstvene identifikacijske oznake izvješća o certifikaciji postrojenja u kojem se proizvodi prekursor;

(2) stvarno plaćena cijena ugljika za svaki prekursor kako je navedena u izvješću postrojenja o certifikaciji, izražena u eurima po toni robe.

(b) Za svaku zadanu cijenu ugljika koja se primjenjuje na prekursor koji se upotrebljava, ali ne i proizvodi u postrojenju koje proizvodi složenu robu:

(1) upotrijebljena zadana cijena ugljika, izražena u eurima po toni CO_2e, i dobivena cijena ugljika plaćena za svaki prekursor, izražena u eurima po toni robe.

5. PODACI O CIJENI UGLJIKA AGREGIRANI ZA RAZLIČITE MEHANIZME ZA ODREĐIVANJE CIJENA UGLJIKA

Ukupna stvarno plaćena cijena ugljika u eurima po toni robe, ili po MWh, koja obuhvaća sve mehanizme za određivanje cijena ugljika koji se primjenjuju na emisije robe.

PRILOG IV.

Opseg akreditacije za neovisne osobe

Opseg akreditacije i skupine djelatnosti definiran u ovom Prilogu navodi se u potvrdi o akreditaciji.

Broj skupine djelatnosti u okviru CBAM-a	Opseg akreditacije
LIV	Certifikacija stvarno plaćene cijene ugljika

PRILOG V.

Predložak izvješća o certifikaciji

1. OPĆI IDENTIFIKACIJSKI PODACI

1.1. **Identifikacija postrojenja i operatora**

(a) Naziv postrojenja;

(b) jedinstvena identifikacijska oznaka postrojenja u CBAM registru.

1.2. **Identifikacija izvješća o certifikaciji**

(a) Jedinstvena identifikacijska oznaka i broj verzije izvješća o certifikaciji;

(b) primjenjivo izvještajno razdoblje.

1.3. **Identifikacija neovisne osobe**

(a) Ime neovisne osobe;

(b) adresa na kojoj neovisna osoba ima poslovni nastan;

(c) ako je neovisna osoba eksternalizirala aktivnosti certifikacije u skladu s usklađenom normom iz članka 10. stavka 1., adresa ili adrese ureda certifikacijskog tima;

(d) akreditacijski broj neovisne osobe;

(e) ime nacionalnog akreditacijskog tijela;

(f) država poslovnog nastana nacionalnog akreditacijskog tijela;

(g) datum isteka akreditacije;

(h) svaki opseg akreditacije relevantan za CBAM.

2. INFORMACIJE O CERTIFIKACIJI

2.1. **Certifikacijski tim**

(a) Ime glavnog revizora za CBAM certifikaciju i svih revizora za CBAM certifikaciju te, ako je primjenjivo, tehničkih stručnjaka koji su članovi certifikacijskog tima;

(b) broj uzastopnih certifikacija koje je proveo glavni revizor za CBAM certifikaciju;

(c) ako je primjenjivo, ime glavnog revizora za CBAM certifikaciju, revizorâ za CBAM certifikaciju i tehničkih stručnjaka koji obilaze lokacije.

2.2. **Pojedinosti o fizičkim obilascima lokacije**

(a) Ako je primjenjivo, datum obilaska lokacije i broj dana provedenih na lokaciji;

(b) ako je primjenjivo, datum, mjesto i detaljno objašnjenje razloga za obavljanje fizičkih obilazaka lokacije.

2.3. **Osnova za certifikaciju**

(a) Ciljevi certifikacije;

(b) opseg certifikacije;

(c) opseg akreditacije potrebne za obavljanje certifikacije;

(d) jedinstvena identifikacijska oznaka, datum i broj verzije izvješća o verifikaciji iz članka 15. stavka 1.;

(e) kriteriji za certificiranje izvješća operatora o cijeni ugljika;

(f) primijenjena razina značajnosti;

(g) potvrda da je neovisna osoba provjerila jesu li operatoru odobreni rabati ili drugi oblici naknade, opis ishoda te procjene i jesu li dostavljeni dokazi o rabatima ili drugim oblicima naknade u skladu s odjeljkom 5.3. Priloga I.;

(h) ako je primjenjivo, potvrda da rabati ili drugi oblici naknade, kako je navedeno u članku 9., nisu primljeni;

(i) potvrda da je pristup za pripisivanje emisija obuhvaćenih mehanizmom za određivanje cijena ugljika i stvarno plaćene cijene ugljika svakoj robi u skladu s pristupom za pripisivanje ugrađenih emisija u skladu s Prilogom II. Provedbenoj uredbi (EU) 2025/2547 o izračunu ugrađenih emisija, uključujući navođenje svih nedosljednosti koje je utvrdila neovisna osoba;

(j) potvrda da su dokazi da je operator stvarno platio cijenu ugljika provjereni i opis svih nedosljednosti utvrđenih u procjeni dokaza koje utječu na stvarno plaćenu cijenu ugljika;

(k) potvrda da je neovisna osoba provjerila dosljednost predanih jedinica prihvatljivih za ispunjavanje obveze s prijavljenim i potvrđenim emisijama obuhvaćenima tim predanim jedinicama prihvatljivima za ispunjavanje obveze i opis svih utvrđenih nedosljednosti;

(l) popis dokaza o cijeni ugljika koje je neovisna osoba procijenila tijekom certifikacije.

2.4. **Certifikacija podataka o cijeni ugljika**

(a) Ukupna stvarno plaćena cijena ugljika za svaku robu, u eurima, pripisana svakoj robi, izražena u eurima po toni robe ili eurima po MWh;

(b) ukupne emisije obuhvaćene mehanizmom za određivanje cijena ugljika pripisane svakoj robi po oznaci KN, izražene u tCO_2e po toni robe ili tCO_2e po MWh;

(c) podaci kojima se potkrepljuje certificirana cijena ugljika iz točaka (a) i (b):

(1) stvarno plaćena cijena ugljika za svaku robu, u eurima, za izravne emisije postrojenja, izražena u cijeni po toni robe ili cijeni po MWh;

(2) stvarno plaćena cijena ugljika za svaku robu, u eurima, za neizravne emisije postrojenja, izražena u cijeni po toni robe ili cijeni po MWh;

(3) stvarno plaćena cijena ugljika za svaku robu, u eurima, za emisije prekursora proizvedenih izvan postrojenja, izražena u cijeni po toni robe.

2.5. **Mišljenje o certifikaciji**

(a) Izjava u kojoj neovisna osoba navodi zaključuje li s razumnim jamstvom da izvješće ne sadržava značajna pogrešna prikazivanja i da je cijena ugljika za verificirane ugrađene emisije stvarno plaćena;

(b) informacije o preostalim pogrešnim prikazivanjima koja nisu ispravljena prije izdavanja izvješća o certifikaciji i informacije o tome je li riječ o značajnim pogrešnim prikazivanjima;

(c) informacije o preostalim neusklađenostima koje nisu ispravljene prije izdavanja izvješća o certifikaciji i informacije o tome utječu li te neusklađenosti značajno na podatke o cijeni ugljika;

(d) preporuke za poboljšanje, ako je primjenjivo;

(e) datum i potpis ovlaštene osobe u ime neovisne osobe, uz navođenje njezina imena.